11191

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet.
Bibliogr. Tarnybos

LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61833

DARBININKAS

L NR. 74. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV. 9, 1965 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Paskutinis atsišaukimas į lietuvius dėl žygio

Lapkričio 13-tosios komitetas skelbia paskutinę manifestacijos rengimo savaitę — **kovos savaitę su dviem priešais** dar galinčiais pastoti kelią į manifestaciją, savaitę kovos su **abejonėmis ir aplinkybėmis.**

Kas dar svyruoja — abejoja, reikia ar nereikia dalyvauti Lietuvai nepriklausomybės reikalaujančioje manifestacijoje, tegu išgirsta ką tik iš Maskvos atėjusią žinią, kad **Kremlius tebemanifestuoja už Lietuvos pavergimą.** Spalio 29 rusai buvo nusivežę Maskvos rinktines lietuvių kultūrines pajėgas ir ten jas rodė kitų kraštų diplomatam, didžiuodamies, kad jau suėjo 25 metai, kaip Lietuva esanti jų.

Kremlius netyli ir įtikinėja pasaulio nuomonę, kad Lietuvos likimas esąs seniai nuspręstas ir dėl to, esą nebėra kitos kalbos.

Lapkričio 13 mes prabilsim į viešąją pasaulio nuomonę, ir tai bus kitokia kalba . . .

Tad tebūnie baigta su abejonėmis! **Manifestacijos reikia, ir mums reikia joje būti!**

Tūkstančiai ne tik iš arti, o iš labai toli nuo New Yorko jau kadai suprato ir ištarė, kad reikia. Tik kiti tą nutarimą ištaria tepridėdami — "jei aplinkybės leis".

Ši paskutinė savaitė tebūnie **kovos su aplinkybėmis savaitė.** Aplinkybės, jei kliudo, turi būti nugalėtos.

Nugalėkim visas aplinkybes ir — **eikim, važiuokim, skriskim, — kad lapkričio 13-tąją, 11 valandą, būtume Madison Square Garden, New Yorke laiku!**

ATSIŠAUKIMAS Į JUNGTINIŲ TAUTŲ SĄŽINĘ

"Atsišaukimas į Jungtinių Tautų sąžinę" buvo paskelbtas N.Y. Times sekmadienio laidoje. Atsišaukimą pasirašė 130 asmenų. Tarp jų 46 kongresmanai, 7 senatoriai, 11 vyskupų-arkivyskupų (Nashville, San Diego, Arizonos, Rockville Centre, Brooklyno, Hartfordo, Richmondo, Grand Rapids, ir Schmondiuk), 7 gubernatoriai (Rhode Island, Connecticut, Arkansas, Oregon, New Jersey, Maine, Michigan), 6 miestų majorai (Newark, Boston, Chicago, Denver, Rochester, Baltimore). Tarp pasirašiusių yra tokių Amerikos įžymiųjų vardų: buvęs iždo sekretorius **Robert B. Anderson,** Pavergtų tautų bičiulių amerikiečių pirmininkas **Christopher Emmet,** buvęs respublikonų vadas senate **William F. Knowland,** buv. admirolas **Arthur W. Radford,** Laisvosios Europos Komiteto pirmininkas **John Richardson, Jr.** buvęs viceprezidentas **Richard M. Nixonas** ir eilė kitų, prie kurių pilno sąrašo dar teks grįžti.

KO JIE IŠ JT NORI?

Atsišaukimo istorinėje dalyje išdėstytas Baltijos valstybių užgrobimas, to užgrobimo pasmerkimas, pareikštas tiesiogiai Atstovų Rūmų, min. pirm. Churchillio, prezidento Eisenhowerio, netiesiogiai prezidento Kennedy. Toliau kreipimesi į Jungtines Tautas pareiškiama:

"Mes šaukiamės į Jungtinių Tautų Organizacijos narių sąžinę, kad **įtrauktų į svarstymo darbų tvarką generalinėje asamblėjoje Baltijos klausimą.** Mes paneigiame, kad Baltijos valstybių prievartinė aneksija yra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas.

Mes šaukiamės į Jungtinių Tautų "24 komitetą kolonializmui tirti", kad įtrauktų į svarstymo ir veiklos darbų tvarką nepaliaujamą Estijos, Latvijos ir Lietuvos rusifikaciją. Baltijos valstybės turi teisę išlaikyti savas kalbas, papročius, tradicijas, kurios yra skirtingos nuo Rusijos. Sovietinė kolonizacija primetė dešimtis tūkstančių svetimų kolonistų, kad sunaikintų visas vietinės civilizacijos žymes Baltijos kraštuose ir asimiliuotų gyventojus svetimoj rusų kultūroje.

Mes šaukiamės į Jungtines Tautas imtis Estijos, Latvijos, ir Lietuvos pilnos nepriklausomybės atstatymo.

Mūsų atsišaukimas yra suderintas su dvasia Jungtinių Tautų chartos, kuri pareiškia . . . ." (ir toliau eina ištraukos iš chartos įžangos).

Eisenhowerio ir kt. sveikinimai

Buvęs prezidentas Dwight D. Eisenhoweris komitetui atsiuntė laišką:

"Aš apgailestauju, kad mano perkrautas kalendorius kitais įsipareigojimais užmiestyje sukliudo man būti su jumis šia minėtina proga. Tačiau savo dvasia aš būsiu su jumis ir plosiu žygiui, kurį jūs vykdot.

Geriausi linkėjimai . . ."

JOHN W. MC CORMACK, Atstovų Rūmų pirmininkas:

"Aš noriu perduoti visiem esantiem lapkričio 13 manifestacijoje mano nuoširdžią viltį, kad Lietuva greitai atgaus savo nepriklausomybę ir šaunūs Baltijos respublikų gyventojai savo laisvę ir žmogiškąją vertybę".

GEORGE MEANY, AFL-CIO prezidentas:

"AFL-CIO nusistatymas dėl komunizmo, visų tiranijų ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos padėties yra gerai žinomas. Aš esu tikras, kad jūsų pastangos bus vaisingos".

Buv. viceprezidento Nixono sveikinimas jau buvo paskelbtas pereitame Darbininko nr.

— **Anglijos** užsienių reikalų min. Stewart lapkričio 29 eliaus į Maskvą. Jei Maskvoje buvo de Gaulle ministeris, tai turi ten būti ir Wilsono ministeris. Jo uždavinys paruošti susitikimą tarp Wilsono ir Kosygino.

— **Politinis komisaras** lapkričio 7 iš š. Vietnamo perbėgo pas amerikiečius su dokumentais.

NEW YORKAS ŠVENČIA BALTIJOS DIENĄ

New Yorko majoras Wagneris paskelbė lapkričio 13 dieną Baltijos laisvės diena.

Manifestacijos kalbėtojai

Pagrindiniai kalbėtojai: **sen. Carl E. Mundt,** S. Carolina resp., sen. **Frank J. Lausche,** Ohio dem., kongresm. **John J. Rooney,** Brooklyno dem.

Iš Baltųjų Rūmų atvyks prezidento patarėjas **Charles A. Horsky,** iš valstybės departamento valstybės sekretoriaus padėjėjas **William J. Crockett** ir **Michael Cieplinski.**

LAPKRIČIO 13 PROGRAMA

1. Madison Square Garden salė atidaroma 10:30 v.

2. 11 val. orkestras, vad. Joe Thomas, pradeda groti lietuviškus maršus.

3. 12 val. vėliavų įnešimas.

4. Himnai — JAV, Estijos, Latvijos ir Lietuvos — gieda solistai, palydint orkestrui. Dalyviai kviečiami drauge giedoti.

5. Invokacija — Very Rev. Raymond J. Swords, S.J.

6. Įžanginis žodis — Antanas Mažeika, KLNA pirm.

7. Kalbėtojai — sen. Karl E. Mund, South Dakota, R. J. Swords, S.J., Holy Cross kolegijos Worcester, Mass. prezidentas, Rep. John J. Rooney, New York, ir prezidento L. B. Johnsono patarėjas Charles A. Harshey.

8. Meninė programa — 100 šokėjų grupė atliks lietuviškus tautinius šokius. Dalyvauja Bostono tautinių šokių ansamblis, vad. O. Ivaškienės; New Yorko tautinių šokių grupė, vad. J. Matulaitienės, Waterburio — Sūduvos šokėjai, vad. G. Maurutienės, Philadelphijos Žilvino grupė., vad. V. Puzinienės. Jungtinei grupei vadovauja Jadvyga Matulaitienė.

Solistė Irena Stankūnaitė, akordeonistas Charles Daubaras ir orkestras išpildys lietuviškus muzikos kūrinius.

9. Rezoliucijas — skaito Antanas Sniečkus, KLNA koordinatorius.

Madison Square Garden programai vadovauja Leo Cherne, executive director Research Institute of America.

10. 2 val. 30 min. prasideda žygiavimas link Jungtinių Tautų. Žygiuojama 48-ja gatve iki 2 Ave., pasukama į pietus iki 47 gatvės, po to — vėl į rytus iki 1 Ave.

10. 2 val. 30 min. prasideda žygiavimas link Jungtinių Tautų. Žygiuojama 48-ja gatve iki 2 Ave., pasukama į pietus iki 47 gatvės, po to vėl į rytus iki 1 Ave.

11. Manifestacijos užbaiga D. Hammarskjold aikštėje —simbolinis bandymas Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavoms įeiti į JT pastatą. Trumpi lietuvių, latvių ir estų atstovų pareiškimai; KLNA garbės pirm. prel. J. Balkūno žodis ir malda.

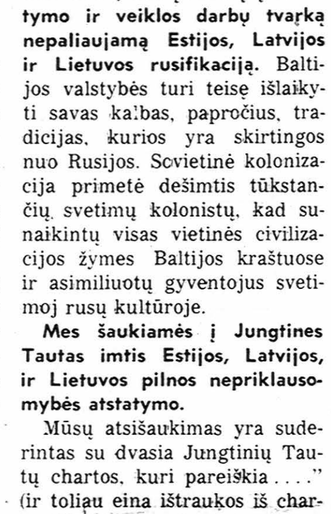

SEN. KARL E. MUNDT

Vykstantiem į manifestaciją žinotina:

Madison Square Garden yra prie 49-50 gatvių. Arčiausiai priveža IND 8 Ave. linija. Tik 42 gatvės stoty reikia persėsti į local traukinį, iš kitos pusės vykstantiem persėsti reikia 59 gatvės stotyje. Artima linija yra ir 7-sios Ave. Po manifestacijos iš Jungtinių Tautų patogiausia grįžti Lexington linija iš 42 gatvės.

LEO CHERNE

LEO CHERNE
— lapkričio 13 dienos programos vedėjas

Adv. Leo Cherne sutiko vadovauti Lapkričio 13 d. manifestacijos programai Madison Square Garden.

Leo Cherne jau buvo pasižymėjęs teisininkas, kai įstojo į Research Institute of America. Šio instituto tikslas buvo ištirti JAV ūkines sąlygas ir savo daviniais talkinti šio krašto verslininkam ir pramoninink am. Numatydami bręstantį konfliktą, Cherne su štabu 1938 išdirbo kariuomenės ir laivyno karinio mobilizavimo planus. Tuojau po karo, generolui Mac Arthurui ir karo departamentui paprašius, Cherne nuvyko į Tokio paruošti programos, kuri tapo Japonijos revizuotos mokesčių sistemos pagrindu.

Jau dešimt metų adv. Cherne yra Tarptautinės Pagalbos Komiteto (International Rescue Com mit tee) pirmininkas. 1953 jis aplankė Berlyną, atsiliepdamas į burmistro Reuterio prašymą išstudijuoti pabėgėlių reikalą ir duoti teigiamus siūlymus jiem šelpti. Vadovaudamas antrai misijai, jis aplankė Vietnamą po Prancūzų-Vietnamo paliaubų.

Vengrų sukilimui isiliepsnojus, adv. Cherne nuvyko į Budapestą užmegzti ryšių su laisvės kovotojais ir suorganizuoti šalpos aparatą. Sukilimui sužlugus, jo pastangomis IRC įgyvendino apdairų planą šelpti ir reabilituoti vengram pabėgėliam JAV-se ir Vakakrų Eurcpoje.. 1960 jis net kurį laiką buvo patarėjas ūkiniam ir politiniam reikalam prie Vietnamo prezidento Diemo.

Leo Cherne buvo apdovanotas aukščiausiu civiliniu žymeniu Vietname ir Vakarų Vokietijos bei Prancūzijos ordinais.

Adv. Cherne yra pabėgėlių ir tremtinių geradaris. Jisai yra Freedom house vykdomojo komiteto pirmininkas: JAV Vietnamo Bičiulių bei Laisvosios Kubos Piliečių komiteto pradininkas. Leo Cherne supranta ir mūsų reikalus. Jisai parašė Tauro knygos "Guerilla Warfare on the Amber Coast" įvadą.

KLNA centras yra jam dėkingas už pastangas pozityviai nuteikti dabartinę administraciją Washingtone žygio į Jungtines Tautas reikalais. Be kitų gabumų, manifestacijos programos vedėjas yra plunksnos meisteris ir gražbylys. Jo įnašas į žygio eigą bus įspūdingas, nes jisai gerai susipažinęs su baltiečių siekimais.

Algirdas Budreckis

NENUSISEKĖ TARP DIPLOMATŲ MASKOS ŽYGIS, kuris turėjo užbėgti už akių žygiui į Jungtines Tautas

Daugiau kaip keturi penktadaliai Maskvoje reziduojančio diplomatinio korpuso neatsilankė į vakarą, spalio 29 skirtą pasigirti Lietuvos užgrobimo 25 metų sukaktim. Iš šimto su viršum ten esamų ambasadų bei pasiuntinybių atsilankė tik iš 17, beveik vien Azijos-Afrikos, kraštų — viso tik 20 žmonių. Iš Amerikos kontinento buvo vien Kubos nežymus pareigūnas. Iš Europos — tik Vengrijos ir Čekoslovakijos. Nepasirodė net lenkai, bulgarai ir rumunai.

Iš Azijos kraštų buvo antraeiliai pareigūnai iš Afganistano, Š. Korėjos, Š. Vietnamo, Irano, Sirijos ir Nepalo. Iš Indonezijos pasiuntinybės buvo patarėjas. Buvo ir du japonų-rusų kultūrinio bendradarbiavimo draugijos atstovai, ne diplomatai.

Afrikiečiai buvo patys ambasadoriai iš Ugandos, Brazavilės Kongo ir Marcko, charge d'affaires iš Kamerūno ir Tuniso pasiuntinybių, bet tik kultūros attache iš Egipto ambasados.

"Tiesos" korespondentai užsimerkė ir prieš tą aplinkybę, kad diplomatų didžiuma ignoravo tą parengimą. Savo reportažą jie pradėjo tokiais optimistiškais įvadais, kaip "Nepaisant JAV ir kitų Vakarų valstybių ignoruoti Tarybų Lietuvą" . . . . "Visi buržuazinės propagandos kordonai darosi bejėgiai užtverti tiesą apie mūsų kraštą. Niekais nueina ir visos užsienyje susispietusių buržuazinių nacionalistų pastangos" ir t.t.

Lyg nujausdami menką diplomatų dėmesį, iškilmėse nepasirodė nei Sniečkus, nei Šumauskas, nei Paleckis. (E).

SEN. FRANK J. LAUSCHE

KANADOS RINKIMAI: Pearsonas nelaimėjo

Kanadoje parlamento rinkimai lapkričio 8 nedavė liberalam, ko buvo norėję — turėti parlamente daugumą. Ligšioliniais duomenim, liberalai gavo dviem atstovais daugiau, nei turėjo, bet iki daugumos trūksta keturių. Turėjo 127 iš 265. Konservatoriai gavo 8 daugiau, nei turėjo. Paleistame parlamente turėjo 93.

VĖL ŽUVO LĖKTUVAS SU 58

Keleivinis lėktuvas lapkričio 8 iš La Guardia pora mylių nuo Cincinnati aerodromo nukrito. Iš 62 žuvo 58. Buvo perkūnija.

Daužo sovietų raketas

Lapkričio 5-8 Amerikos lėktuvai subombardavo 7 sovietinių raketų bazes š. Vietname. O jų pastebėta jau apie 20. Toje operacijoje žuvo 7 lėktuvai su lakūnais. Viso viršum š. Vietnamo žuvusių amerikiečių skaičius pakilo iki 103. Iki spalio 31 lėktuvų Amerika neteko 136.

J. TAUTOSE: nei Kipras nei Kašmiras . . .

Kipro klausimu Saugumo Taryba lapkričio 5 paragino graikus ir turkus grįžti prie paliaubų. Jas buvo sulaužę graikai, lapkričio 2 puldami turkų gyvenamą Famagusta vietovę. Turkija dėl to buvo kreipusis į Saugumo Tarybą.

Kašmiro klausimu lapkričio 5 taip pat tegalėjo priimti rezoliuciją, kad Pakistanas ir Indija laikytųsi paliaubų. Šią rezoliuciją balsuojant, Sovietai susilaikė. Susilaikė taip pat Jordanas, pareikšdamas, kad rezoliucija neturi prasmės, jei Saugumo Taryba nesiima spręsti paties ginčo klausimo —Kašmiro likimo. O dėl Kašmiro ir eina toliau konfliktai. Indijos atstovas pranešė, kad paskelbus "paliaubas", jau žuvo susidūrimuose 262 indai ir 278 pakistaniečiai. Viso nuo rugsėjo pradžios kilusiame ginkluotame konflikte indų žuvo 2,212 ir sužeistų 7630. Pakistanas kaltino, kad Sovietai tebeduoda Indijai kovos lėktuvus.

— **Kom. Kinijos klausimas** iškilo pilnaties ginčuose lapkričio 8. Už kom. Kinijos priėmimą į J. Tautas pasisakė Albanija, Sovietai, Anglija, Prancūzija.

LIBERMANAS ir antisemitizmas

Libermanas ligi 1962 rugsėjo 2 buvo menkai žinomas profesorius viename Ukrainos universitete. Bet minėta diana jį padarė didvyriu. Jis parašė "Pravdoje" straipsnį ūkinės gamybos klausimu. Jai pakelti siūlė didesnę laisvę vietos iniciatyvai, didesnį pelną įmonei bei jos darbininkam. Jo idėja virto dabartine sovietinio ūkio mada. Vakaruose ji buvo sutikta su dvejopa išvada: kaip prisipažinimas, kad sovietinė ūkinė sistema subankrotavo; kaip pasukimas į kapitalistinio pelno ir privatinės iniciatyvos sistemą. Teisinga pirmoji išvada, antroji perdėta, nes ta padidinta iniciatyva ir pelnas liečia ne asmenis, o tik kolektyvus. Tačiau Libermanas pasidarė įrančiu ir kitam sovietiniam siekimui — siekimui parodyti, kad Sovetuose nėra antisemitizmo; esą Sovietai prisiėmė ir vykdo idėjas Libermano, kuris yra žydas.

— **Prez. de Gaulle** lapkričio 4 paskelbė, kad jis bus kandidatas į prezidentus gruodžio 5 rinkimuose. Ryšium su tuo Amerikoje susirūpinta dėl Nato likimo, nes de Gaulle pažadėjo nuo 1969 pasitraukti iš šios organizacijos.

— **Tarp prezidento** ir aliuminijaus gamintojų konfliktas nebaigtas. Prezidentas pasipriešino aliuminijaus kainų kėlimui. Pagrasino paleisti dabartinėm kainom į apyvartą vyriausybės turimo aliuminijaus 200,000 tonų.

— **Vyriausias teismas** lapkričio 8 atmetė kunigaikščio Jusupovo 1.5 mil. dol. ieškinį CBS televizijai, kuri rodė televizijoje Resputino nužudymą. Kunigaikštis kaltino, kad televizija tai darė be jo sutikimo ir pažeidė jo gyvenimo privatumą.

— **Bedarbių Amerikoje** spalio mėn. buvo 2.8 mil. — 4.3 proc. Tai mažiausias procentas per 8 metus.

— **Ruby,** kuris nužudė Oswaldą, buvo nuteistas mirti; bet valstybės gynėjas pasiūlė mirtį pakeisti kalėjimu iki gyvos galvos.

VIETNAME: žmogus su granata nugaroj

Vietname lapkričio 5 Amerikos gydytojai padarė operaciją, kokios, tur būt, neturėjo niekad jokis kitas gytytojas. Vietnamo ūkininkui spalio 31 komunistas įšovė į nugarą granatą. Šauta buvo iš taip arti, kad granata nespėjo sprogti ir liko įstrigusi tarp šonkaulių. Buvo pavojus, kad pradėjus operaciją, granata gali sprogti. Gydytojas gen. Humphreys ėmėsi visų atsargumo priemonių — įtaisė smėlio maišų sieną, operacijos įrankius pasiilgino tam tikrom rankenom, kad galėtų operuoti per 4 pėdas. Viskas pasisekė, ir gydytojas granatą nuleido į dėžę su smėliu. Žmogelis jau išėjo iš ligoninės.

Užmiršo, kaip ruskis Lietuvoj vadinas

Atvežtoji išmintis iš Paryžiaus

Iš šiais metais atsilankiusių Amerikon lietuvių europiečių daugiausia atgarsio spaudoje rado **dr. A.J. Greimas**, kuris buvo pakviestas Šviesos-Santaros federacijos, turėjo pranešimus New Yorke, Chicagoje ir minėtos federacijos suvažiavime. Jo kvietimo organizatoriai sugebėjo gerai organizuoti spaudoje svečio minčių propagandą. Nesi tikras, ar dr. A.J. Greimas savo mintis pareiškė tais žodžiais, kuriais jos buvo atpasakotos spaudoje. Tačiau per ilgesnį laiką atpasakojimai nebuvo atitaisyti, tai spaudos sekėjas gali imti juos kaip medžiagą, aiškindamasis, kokiu būdu dr. A.J. Greimas mėgino pagauti visuomenės dėmesį, kokiom idėjom mėgino praturtinti čia esančių lietuvių galvojimą.

Tam iliustruoti praverčia keletas ištraukų, kuriose iškyla kalbėtojo pažvelgimas į lietuvius ir jų veiklą ar kuriose jis siūlo tai veiklai naujų receptų.

—o—

Apie nepriklausomos lietuvos laikus ir lietuvių kultūrines pastangas:

"Pašaipiai kelis kartus atsiliepė apie Nepriklausomos Lietuvos politiką, smetoninį režimą Bolševikų žmonių kalinimus sugretino su "smetoninio režimo" tokio pat pobūdžio kalėjimais" (Naujienos rugs. 28) . . "Prelegento nuomone, Lietuvoje katalikų bažnyčia nebuvo pribrendusi. Ji — ne vienijantis, o skaldantis vaiksnys. Sutapusi su reakcija, ji nepasidarė kovojančia bažnyčia" . . . "Jokios lietuviškos filosofijos nėra ir niekad nebuvo. Tiek Šalkauskis, tiek Girnius tėra tik filosofijos vulgarizatoriai" (Naujienos spalio 2).

—o—

Apie lietuvius laisvajame pasauly:

"Didžiausia mūsų pačių pasidaryta žala sau ir Lietuvai yra prisisegimas tremtinių vardo vietoj politinių pabėgėlių . . .Sutremtinių ir tremties vardu įsigalėjo dvi kaukės, arba du melai: verkšlenimo politika ir trimitavimo politika" (Dirva rugsėjo 13).

—o—

Iš spaudos aiškėja dr. A. J. Greimo "veidas", kurį jis parodė Amerikoje, žadėdamas jį kreipti į Lietuvą". Aiškėja to veido kai kurie bruožai. Ypačiai:

1. A.J. Greimas pralenkė kitus atsilankiusius Amerikon, kurie kritiškai mėgino vertinti padėtį. Pralenkė pasitikėjimu savim visose srityse ir drąsa niekinamai vertinti kitus —institucijas, asmenis, kurie buvo ištraukose suminėti.

2. Pralenkė ir mokėjimu surasti žodžius, kurie efektingai skamba, nuteikia pagauna klausytoją, nors yra tuščiaviduriai, be konkrečios minties, neoriginalūs. Labiausiai, jo žodžiu sakant, paverkšlenęs apie moralės smukimą Lietuvoje, apie pigų folklorinį peizažinį patriotizmą, kalbėtojas ima 'trimituoti': **"reikia rasti būdų padėti Lietuvai"** (Dirva rugs. 13). Padėti tai padėti, bet kokiu būdu? Tesuminėtas vienas būdas, kuris būtų padėjęs Lietuvai: "Paskaitininkas apgailestavo, kad per anksti užsidarė buvęs žurnalas 'Darbas', kuris labai tiktų naujausius vakarų laimėjimus perduoti Lietuvai" (E. Čekienė Draugas) . . Jei tik tokia programa Lietuvai padėti, tai ne be pagrindo E. Čekienės "paguoda": "Patartina svečiui nenusiminti, tam tikslui liko dar Vienybė su jos bendradarbių pirmininku buvusiu Darbo redaktorium" (Draugas rugs. 28).

Jei apie pagalbą Lietuvai tik tiek konkretaus tegalėjo pasakyti, tai "trimitavimo politika" apie reikalą "padėti" yra laužiamasis į atviras duris. Tie, kurie realiai padeda jau arti dešimt metų siuntiniais, laiškais ir kt., apie tai netrimituoja. Ir šūkis "veidu į Lietuvą" yra pavėlintas. Jeigu dabar jis keliamas, tai kur buvo jo kėlėjų veidas nukreiptas lig šiol, per tuos porą dešimčių metų?!

3. Pralenkė pastangom aptemdyti tikrovę. "Darbas" buvo atvirai kalbėjęs prieš valstybės departamento politiką nepripažinti Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, prieš Lietuvos nepriklausomybės diplomatinius atstovus. A.J. Greimas taip nesako. Nepriklausomybė tegul bus neginčijamas idealas; tegul jo siekia diplomatai, Vlikas, bet mes kurkim naują komitetą, kuris eis kompromiso keliu, sieks sateliko padėties ar pan. Tokis skatinimas savo išvadom reiškia pastangas **atskelti visuomenę nuo diplomatinių atstovų, nuo Lietuvai laisvės siekiančių institucijų:** tegul jie paliks be visuomeninio užnugario . . .

Aptemdo ir padėtį Lietuvoje ir užsieniuose, vadindamas ją naujais vardais, ne tais, kuriais ta padėtis dabar vadinama. "Paklaustas, kodėl jis Lietuvoje esamą realybę vadina socializmo, o ne komunizmo vardu", aiškinosi, kad jis priklausąs "mokyklai", kuri "rytinės Europos santvarkas vadina bendru socializmo, o vakarinės Europos santvarkas — kapitalizmo vardu" (Dirva). Klausiamas, "kokia prasmė dedama į kooperacijos sąvoką (vietoj koliaboracijos, bendradarbiavimo, bendravimo), aiškino, kad tai nekaltas patogus žodis, dabar praktikuojamas Prancūzijos santykiuose su buvusiomis kolonijomis" (Dirva) . . . Keista turi būti ta "mokykla", kuri rusų komunizmą vadina "socializmu" o Anglijos darbiečių socializmą vadina "kapitalizmu" . . . Gal tai ne "mokyklos" kaltė, tik A. J.G. jos mokslą taip "vulgarizuoja", bet taip elgdamasis, tikrovę vadindamas naujais vardais, ją aptemdo, vaizdą iškreipia tiek Lietuvoje, tiek Vakaruose. Lyg su autorium būtų nutikę kaip su Dionizo Poškos bajoru, apie kurį Poška rašė: pavardžiais Paryžiaus daug matęs daug žinąs, bet užmiršo, kaip baršėiai lenkiškai vadinas. Perkeičiant anuos žodžius atvykusiam į Ameriką tektų sakyti: atvyko iš Paryžiaus daug matęs, daug žinąs, tik užmiršo kaip ruskis Lietuvoj vadina. . .

Išmintis, kurią atnešė iš Paryžiaus dr. A.J. Greimas, **neatrodo nei originali, nei nauja, nei atremta į lietuvišką tikrovę.** "Naujienos" po paskaitos vertino: "buvo įsitikinta, kokios galvosenos esama žmonių ir kaip probolševikinės tendencijos plinta mūsų intelektualų tarpe" (Naujienos rugsėjo 28).

"Drauge" E. Čekienė pažiūrėjo į dr. A.J. Greimo skelbiamas idėjas kaip į pasikesinimą "numarinti laisvės idėją". Pažymėtina, kad su šiuo vertinimu atėjo į "Draugo" laikraštį publicistė, kuri yra "Dirvos" redakcinės kolegijos narys.

Lyg atsakymas į anas tendencijas yra žygis į J. Tautas, kurį organizuoti ėmėsi senosios išeivijos atžalos, čia gimęs jaunimas: ėmėsi žygio už nepriklausomą Lietuvą.

Vartai, pro kuriuos grįžta iš rojaus

Prieš 20 metų karo laimėtojai sutarė įsteigti pereinamąjį lagerį, pro kurį tekėtų sugrįžėliai vokiečiai iš Sovietų Sąjungos ar satelitų arba atvirkščiai — iš vakarų tekėtų į rytus. 1945 rugsėjo 5 atidarytas lageris, kur buvo tik 3 kiauliatvarčiai, priklausę Goettingeko universiteto bandomajam ūkiui. Lageris pavadintas Friedlando vardu.

Per 20 metų pro šį lagerį pratekėjo 2.2 mil. žmonių. Pirmą didžioji banga buvo 580, 000 karo evakuotieji ar subombarduotieji. Jie norėjo į savo gyventąsias vietas grįžti. Banga dar nesibaigė, jau prasidėjo 1945 rudenį kita — išvarytieji iš Lenkijai tekusių sričių —Pomeranijos. Silezijos. Rytprūsių. Trečioji banga prasidėjo 1946-karo belaisviai iš Sovietų Sąjungos. Didžiausias judėjimas buvo 1947-9. Tik po Adenauerio ir Maskvos sutarties 1955 nauja karo belaisvių banga, bet jau kitaip atrodė: padoriai apsirengę ir atsigavę jie atrodė, palyginti su ankstesne nuskurusių išbadėjusių banga. Nuo 1950 ima sujungti šeimas — 44,000 vokiečių atvyko iš Lenkijos valdomų vokiškų sričių. Prieš pastatant Berlyno sieną, per Friedlandą perėjo ir bėgliai iš vidurinės Vokietijos — daugiausia jaunimas, apie 22,000. Tekėjimas ir šiandien dar neišsekęs. Dar 1965 atvyko 7,000 iš Lenkijos. Vokiečių raudonasis kryžius dar turi sąrašuose 150,000 vokiečių, kuriuos nori išgauti iš Lenkijos. 350,000 vokiečių, kurie iš pietinių Europos valstybių nori išsikelti į Vokietiją.

Pro šiuos vartus tekančioji srovė atnešė ir daug lietuvių, kurie galėjo pristatyti dokumentus esą vokiečiai, ištekėję ar vedę vokietes.

Lietuvoje

TARP RAŠYTOJŲ IR MENININKŲ

Apie Donelaičio "malkelį"

Donelaičio Metus ėmėsi aiškinti kalbininkai ir medikai. Literatūroje ir mene spalio 16 K. Bartkus, KPI užsienio kalbotyros asistentas, sustoja prie klausimo: ką reiškia Donelaičio vartojamas žodis "malkas", "malkelis". Esą visuose Metų žodynėliuose lig šiol aiškinama, kad tai gurkšnis, maukas, iš žodžio maukti. Autorius betgi mano, kad esąs tikėtinas dalykas, jog malkas galėjo būti paveldėtas iš putojančio pieno, kurį kaimynai vadina mleko, moloko, Milch. Esą pridėjus malkui putojimo prasmę, putojančio alaus prasmę, būtų poetiškesnis vaizdas — alus "su putele".

Apie Donelaičio pono ligą

Kauno medicinos instituto terapijos katedros asistentas P. Zabiela sustoja prie Donelaičio aprašytos ligos, kuria susirgęs persivalgęs ponas. Tas ponas nuo persivalgymo ir persigėrimo "voliojos ant aslos ir prasikeikdams rėkė", paskui "išputo ir durnuoti pradėjo". Zabiela teigia, kad tą poną turėjo būti ištikusi "tulžies takų akmenligė su komplikacijomis".

Apie Noreiką Leningrade

Virgilijus Noreika koncertavo Leningrade. Dainavo rusų ir vakariečių operų arijas. Literatūros ir meno korespondentas J. Antanavičius pastebėjo: "Gaila tik, kad nei koncerto programoje nei papildomai atliktų kūrinių tarpe negirdėjome nė vienos lietuvių liaudies dainos, kurias V. Noreika taip puikiai atlieka."

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS — 25-jo SUKAKTUVINIO METINIO SUVAŽIAVIMO DALYVIAI: I eil. iš k. į d. inž. A. Rudis, Lietuvos gen. kon. Chicagoje dr. P. Daužvardis, P. Dargis, prel. J. Boll, dr. P. Grigaitis, J. Jasaitis, L. Šimutis, prel. Ig. Albavičius, K. Kleiva, T. Blinstrubas, W. T. Kvetkas ir Dr. J. Valaitis. Nuotr. V. Noreikos.

MIESTAS ŽMOGŽUDŽIO VARDU

Kalbama čia ne apie Stalingradą ir ne apie Leningradą. Kalbama apie Sverdlovską, buvusį Ekaterinburgą, kuriame 1918 liepos 16 naktį buvo nužudytas Rusijos caras, sosto įpėdinis ir keturios dukterys, o kitą dieną visa likusioji caro šeima. Komunistai buvo paskelbę, kad jie už nužudymą neatsakingi, nes tai padarė vietinė valdžia. Dabar pasirodžiusioje knygoje "Lenin" jos autorius Stefan T. Possony pasakoja, kad tai buvo padaryta Lenino ir jo artimiausių asmeninių padėjėjų direktyvom arba net ir rankom. Kas jie ir kokis jų likimas?

Lenino asmeninis atstovas žudikų gaujoje buvo Filip Isajevič Gološčiokin, kuris iš savo profesijos buvo revoliucionierius: 1906 buvo plėšęs traukinius, penkis kartus buvo suimtas, bet vis pasisekdavo jam išsisukti; dėl to spėjama, kad buvo policijos šnipas tarp revoliucionierių. Jis buvo labiausiai Lenino patikimas, bet Stalino valymuose buvo nužudytas.

Antrasis žudikų gaujoje buvo Georgi Ivanovič Safarov. Jaunas dar buvo suimtas, bet pabėgo į užsienį. Leninas 1912 jį pasiuntė atgal į Rusiją dirbti "Pravdoje". Jis buvo centro komiteto narys. Pirmojo pasaulinio karo metu jis Šveicarijoje. Iš ten buvo pasiųstas į St. Nazaire subversijos reikalais. Su Leninu drauge plombuotame vagone buvo nuvežtas į Rusiją, Leningrade redagavo "Pravdą". Atlikęs žudiko pareigas, 1927 išmestas iš partijos, o 1938 likviduotas.

Trečiasis žudikų gaujoje buvo Piotr Lazarovič Voikov, kuris 1924 buvo paskirtas Lenkijoje atstovu. Ten buvo nužudytas tuojau pat.

Žmogus, kuris carą nušovė, buvo Jakov M. Jurovski. Jam už nuopelnus buvo mokama pensija, bet paskiau likviduotas kaip trockistas.

Caro brolį nužudė G. I. Miasnikov, kuris paskiau sugalvojo reikalauti partijoje žodžio laisvės. Kol buvo Leninas gyvas, Miasnikovas buvo nubaustas tik išmetimu iš partijos vieniem metam. Jis išvyko 1928 į Paryžių. Po antrojo pasaulinio karo grįžo į Rusiją ir ten dingo be žinios.

Lenino planas nužudyti caro šeimą buvo vykdomas priežiūroj Sverdlovo, buvusio vaistininko gizelio, kuris nuo 1917 buvo Lenino artimiausias patikėtinis ir veikė pagal asmeninės Lenino instrukcijas. Jis buvo Maskvoje centrinio vykdomojo komiteto pirmininkas,—maždaug Rusijos prezidentas. Trockis buvo siūlęs daryti caro šeimai viešą teismą. Jis buvo pasišovęs būti kaltintoju. Bet Leninas su Sverdlovu nenorėjo prileisti jam tos garbės. Carą jie likvidavo savom patikimesnėm priemonėm. Sverdlovo garbei ir buvo caro nužudymo vieta pavadinta žudiko vardu.

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS
— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam **Kelionių biurui į Rytų Europą**
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

RYŠIUM SU ARTĖJANČIOMIS ŠVENTĖMIS, LAIKAS PAGALVOTI APIE PASIUNTIMĄ SIUNTINIO — DOVANŲ SAVO GIMINĖMS U.S.S.R.
Cosmos Parcels Express Corp.
Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
Boston 18, Mass., — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway	AN 8-0068
BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215	
HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8569
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	CH 3-3005
NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2781
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (T. le Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Jaunimas veda į žygį

Koks jaunimas? Be abejonės idealistinis! Tik toks galėjo ryžtis šaukti tautiečius protesto žygiui į Jungtines Tautas, kad šiais ypatingos sukakties metais pažadintų pasaulio sąžinę. Reikėjo didelio ryžto imtis atsakomybės už pradinį impulsą masiniam lietuvių ir visų baltiečių susirinkimui ir žygiui Nedidelis būrelis ryžtingų idealistų sugebėjo patraukti mūsų visuomenės dėmesį ir širdis didžiam reikalui.

Ko-jau-ko, bet kovingų deklaracijų tėvynės laisvės tema nestigo mums praeityje. Visi Lietuvos laisvinimo veiksniai kasmet paskelbdavo po porą atsišaukimų į išeivijos tautiečius. Atsišaukimuose griausmingai buvo šaukiama versti priešo okupanto užtvaras į tėvynę. Dėja, kovos barai pasilikdavo mūsų pačių gyvenamoje erdvėje ir dar nepakankamai aprūpinti tiek kovotojais, tiek ir reikiamais kovai ginklais.

★

1965 metai — liūdnos sukakties metai. Nestigo ir šiais metais skambių, bet bekraujiškai neturiningų atsišaukimų. Tik jau ne jais mūsų visuomenė rėmėsi, rengdama Lietuvos pavergimo sukakties minėjimus. Buvo visuomenėje kūrybinių jėgų, kurios rado turinį ir formą savo protesto jausmams išreikšti.

Tačiau šiais metais radosi ir tokių, kurie kitaip kovingumą suprato. Jų dėka 1965 metai bus atžymėti mūsų išeivijoje ne vien liūdnais minėjimais, kurių visais laikais turime per daug, bet ir masiniais žygiais į pasaulio viešumą. Reikia būti ne tik idealistais, bet ir tikrai drąsiais žmonėmis imantis organizuoti poros dešimčių tūkstančių protesto žygį. Visiems kitiems tenka kvapą sulaikant sekti, kaip tas organizavimas sekasi.

Ar pasiseks pats žygis? Turi pasisekti, jei žygio sumanytojai ir vadovai nebus apvilti. Pasižvalgykime, kas dedasi į žygio talką, remia aukomis. pats ruošiasi žygiui, ir kas dar tik stebi iš šalies, kas čia vyksta, dažnai iš anksto pranašaudamas, kad "iš to nieko nebus" . . Kai kalbame apie idealistinę visuomenės ir jos jaunimo dalį, neišleidžiame iš akių tautiškai nususios visuomenės dalies, taip pat ir galutinai nutautusios. Apie pastarąją čia netenka plačiau kalbėti. Tačiau abejingumas tautiniam reikalui, ar jis kultūrinio ar politinio pobūdžio, yra nepateisinamas visose lietuviškose šeimose, kurios turi vienokį ar kitokį dvasinį "kraitį", gautą iš tautos ir tėvynės. Tose šeimose šitoks abejingumas kaip tik ir reiškiasi nuotaikomis "apsieis ir be mūsų", "iš to nieko nebus" ir pan.

Kalbėdami apie idealistinį jaunimą ir juo džiaugdamiesi, rūpinkimės jo aktyviu įsijungimu į pastovų lietuvių išeivijos kultūrinį gyvenimą bei politinę veiklą. Nemažiau tenka rūpintis ir jaunimu, išeinančiu į gyvenimą iš šeimų, medžiaginės gerovės rūpesčiais užgožtų ir tautinės susnos paliestų šeimų. Tai yra samoningos ir organizuotos visuomenės dalies reikalas.

★

Ta prega tenka kreiptis į L. B-nės vadovybę ir visus apylinkių bei apygardų veikėjus. Pakrypęs sąmoningos mūsų jaunuomenės dalies aktyvumas politinės kovos reikalui suveda daugelį Bendruomenės veikėjų su ta pačia jaunuomene. Būtų didelė klaida ir neapdairumas tenkintis tik čia kalbamo momento ryšiais. L. B-nės veikėjų ir visų eilinių narių prieauglis yra ir visos L.B. ateitis. Jei pats jaunimas dedasi į tautos kovą dėl laisvės ir imasi vadovauti labai svarbiam politiniam tos kovos momentui, tai juo lengviau jis dėsis į pastovų kultūrinį L.B-nės ir visos lietuvių išeivijos gyvenimą. Jaunimo vadai L.Bnės duryse! Ar paskirų kraštų L. B-nės ir visa PLB tai mato ir įvertina?

V. Čižiūnas

Maskvos katalikam paliko savo brangų kryžių

Pasakoja Indijos vyskupas Laurencijus T. Piiachy, S. J.

— Savo kelionėje į Vatikano II susirinkimo paskutinę sesiją Romoje sustojau Maskvoje. Vienintelis mano tikslas buvo melstis už Rusijos žmones.

Kai Indijos sprausminis lėktuvas skrido per snieguotas Hindukušo kalnų viršūnes ir praskrido pietinę Rusiją, aš kalbėjau rožančių už tuos žmones, su kuriais turėjau susidurti ir jų tarpe pabūti. Mano mintin dinktelėjo psalmisto žodžiai: "Nes Viešpats pažvelgė iš savo aukštos šventovės, pažvelgė iš dangaus žemėn, kad išgirstų belaisvių vaitojimą" (Ps. 101, 20).

(Indijos vyskupas vilkėjo juodą sutaną su raudonom sagutėm ir juostą susijuosęs, ant krūtinės kabėjo vyskupiškas kryžius. Maskvos gatvėse retenybė pasirodyti tokiai būtybei).

Man bebūnant Maskvoje, praeidami žmonės visad atsigręžę, ištempę žvilgsnius, vis dar spoksojo į mane. Kartais kiti net prieidavo ir paimdavo mano vyskupišką kryžių į savo rankas.

Aš turėjau laimę vidudienį sukalbėti "Viešpaties Angelo" maldelę Apreiškimo bažnyčioje, kuri stovi Kremliaus širdyje.

Oficialiai Sovietų Rusijoje yra 8 katalikų kunigai: iš jų 2 Maskvoje, 3 Leningrade, vienas — Odesoje ir 2 Tiflise. **Šv. Liudviko bažnyčia yra vienintelė katalikų parapija Maskvoje.**

Tai kuklus, nedidelis pastatas, kuriame gali sueiti per 400 tikinčiųjų. Ten sekmadieniais yra trejos mišios, ir visas atlaiko parapijos klebonas —**kun. Mykolas Tarvydis,** pagyvenęs lietuvis kunigas iš Vilniaus vyskupijos.

Kun. Tarvydis pasakojo, jog visoje Maskvoje dar yra išsiskleidusių per 6000 jo parapiečių. Jis turįs laisvę lankyti savo tikinčiuosius. Vaikus pirmąjai komunijai ruošęs namie ir bažnyčioje.

Per paskutines Kalėdas sovietų valdžia jam leido pasirodyti italų televizijoje ir kalbėti "apie pop. Paulių VI ir taiką". Transliacija buvo paruošta Maskvoje, perduota į Romą.

Kai rugsėjo 5, sekmadienį, 8:30 ryto įėjau į bažnyčią, ten jau buvo susirinkusių per 200 tikinčiųjų. Jie laukė 9 val. mišių. Daugumoje buvo iš neturtingos klasės ir senos moterėlės. Jaunesnio amžiaus tikintieji buvo turistai arba užsienio pasiuntinybės katalikai.

Kun. Tarvydis mane priėmė su džiaugsmu į savo zakristiją.

Aš buvau sužavėtas, kad mane užkvietė laikyti mišių prie šoninio švč. Marijos Liurdo altoriaus. Kasdien recituojami mišių kanono žodžiai: "Gelbėk, mus, meldžiame, Viešpatie, nuo viscokio esamo, buvusio ir būsimo pikto".

Beveik gretimos durys veda į niekšišką Sovietų požemį Lubiankos kalėjimą, kur be galo daug kantriai kentėjo Kristaus išpažintojų už tikėjimą.

Aš patarnavau kun. Tarvydo mišiom ir buvau sužavėtas jo ir žmonių tikrovės pajautimu. Tarvydis turi sielos ramybę, neparodo kasdieninio įtempimo, vienui vienas dirbą savo žmonėm. Žmonės myli jį kaip gerą sielų ganytoją ir atidžiai klauso jo pamokslų, sakomų santūriu ir skambiu balse.

Dauguma žmonių bažnyčioje eina komunijos. (Per savaitę bažnyčioje išdalinama 1500 komunikantų). Tuojau seka Švč. Sakramento palaiminimas (su ciborija, vietoj monstrancijos). Pamaldose visas vyksta ramiai ir apgalvotai.

Aš atnešiau brangią relikviją šiai mažai Kristaus kaimenei. Tai kuklus, auksinis vyskupiškas kryžius, kurį buvau padėjęs ant daugelio Šv. Žemės vietovių, kuomet aš ten lankiausi 1963.

Kaip meilės ženklą ir Indijos katalikų užuojautą mūsų broliam Rusijoje ir kitose už geležinės sienos šalyse, aš padovanojau tą kryžių kunigui ir žmonėm ir prašiau jų, kad laikytų jį prie Švč. Marijos altoriaus šv. Liudviko bažnyčioje kaip kokį vilties ir įkvėpimo šaltinį.

Kitas kunigas Maskvoje buvo **kun. J. Richard,** amerikietis vienuolis, kuris 5 su puse metų ištikimai ėjo kapelionо pareigas užsienio pasiuntinybėse, vėliau jis buvo atšauktas į JAV.

Dar kitas amerikiečių vienuolis yra **kun. E. Laplante,** kuris ana pakeitė. Pasiuntinybės kapelionas gyvena paprastame dviejų kambarių aštunto aukšto pastato apartmente. Vienas iš jų kambarys yra rezervuotas Švč. Marijos Vilties ir Švč. Sakramento koplyčiai. Čia sekmadieniais per 45 žmonių dalyvauja mišiose; kai kurie iš jų turi susigrūsti kapeliono gyvenamajam kambary dėl stokos vietos. Paskui kapelionas laiko dvejas mišias Argentinos pasiuntinybėje. Ten vėl susirenka per 250 žmonių iš įvairių pasiuntinybių.

Katalikų bažnyčios yra paverstos muzėjais, bet jos yra rūpestingai prižiūrimos.

Indijos lėktuvų linijos į Londoną kažkodėl negavau, todėl kitą dieną paėmiau rusų linijos orlaivį ir skridau į Paryžių.

Kai lėktuvas iškilo aukštai į ramią padangę, Švč. Marijos gimimo dienos rytą (rugsėjo 8) laiminau Rusiją ir jos žmones ir meldžiausi, kad kuo greičiau suskambėtų Marijos pasveikinimo Angelo maldelė iš tūkstančių bažnyčios varpų, kurie guli laukdami naujos tikėjimo ir vilties aušros.

(Iš "The Register" spalio 31)

ŠKOTIŠKAS orkestras spalio 30 parade New Yorke, demonstruojant už JAV politiką Vietname. Nuotr. V. Maželio.

LIETUVIŲ Bendruomenėje

Centro Valdyba išleis dvi knygeles Lietuvių Bendruomenės pristatymo reikalu. Viena jų bus anglų kalba. Ją ruošia dr. Antanas Klimas. Brošiūrą lietuvių kalba ruošia Stasys Barzdukas. Tikimasi, kad šie leidinėliai bus išspausdinti dar šiais metais.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktį minint (1968) įvyks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas ir JAV ir Kanados lietuvių šokių šventė. JAV LB Centro Valdyba aptarė eilę uždavinių, kuriuos reikėtų atlikti geresniam to sukakties atžymėjimui. Peržiūrėtas dailininko Zenono Kolbos paruoštas projektas kilnojamos parodos, kurioje nuotraukomis, braižiniais ir kt. būtų pavaizduotas Nepriklausomos Lietuvos kultūrinis, švietimo, ūkinis ir kitų sričių gyvenimas.

New Londono, Conn., lietuviai, kurių ten yra apie 50 asmenų, įskaitant ir vaikus, susiorganizavo į LB apylinkę. Pirmąją valdybą sudaro: Gediminas Vildžius, Audronė Pakštienė ir Stasys Miknius. Dar yra daug lietuviškų kolonijų, kuriose LB apylinkės galėtų būti sudarytos.

— **Mokyklos** daugelyje vietų rodo susirūpinimą ir baimę, kad Washingtono politikai ir biurokratai nori uždėti griežtą kontrolę mokyklom, pasiteisindami tuo, kad valstybė numatė paramą.

MIESTELIS. KURIS BUVO MANO

NELĖ MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(27)

Tačiau negalėjo jie suprasti, kodėl prie kaktos prispausta ranka numirėlis laikė auksinį pinigą, ir laikė taip stipriai, jog bevek lūžinėjo negyvelio pirštai, kai reikėjo pinigą ištraukti.

Taigi, viskas buvo taip paprasta — buvo ir neliko. Klebono rūpesčiu buvo ieškomas jo sūnus, tačiau jis neatsišaukė — juk niekas nežinojo net kur pradėti ieškoti. Gal ir jis buvo miręs, bet greičiausia žmonės jį užsiaugino kaip savo ir net saugojo, kad jis neatsimintų, jog turėjo kitus namus, kaip tik tuos, kuriuos jie jam suteikė. O gal užaugus jam ir buvo atidengta, ką padarė jo tėvas tokiame amžiuje, kai vaikai užmiršta, tačiau suaugusieji neatleidžia — ir jis, net išgirdęs, nenorėjo nė tėvo kapo matyti, nė prisiimti palikimo.

Bet tą palikimą pasiėmė. Ir žinai kas? Mergos vaikas, sesers sūnus, nuėjęs niekais kaip ir motina, kalėjime sėdėjęs už menkas vagystėles, ir toks jau kiaurarankis, kad niekas už jo pirštų užkliuvę nepasiliko— savas ar svetimas daiktas — viską pragėrė su bendrais.

Dabar jis buvo įpėdinis, turėjo Vaivorų vardą —neatsiimti, motina davė, kad ir negeisdama. O motina seniai baigė liūdnas dieneles. Jis buvo šeimininkas namų, kur senelis statė — viskas buvo jo, iš lauko ir viduje.

Bet jis nenorėjo to namo, kur gyveno motinos keiktas ir jam keikti įkalbėtas dėdė — ir iš viso jis nenorėjo jokių namų, padauža ir klajūnas, jis nenustovėjo vietoje. Ar kas pirks tuos namus, su tokiu dideliu daržu, so sodu, ar pirks? Jis teiravosi, kaip kadaise ir dėdė, kai norėjo tik pinigų — šitas geidė tiktai nusikratyti nuosavybės vargo — ir abiem nepavyko: arba kas turėjo savo, arba neturėdamas neišsigalėjo, arba dėl prastos namų garbės negeidė įsigyti.

Tačiau buvo vienas kitas, kurie pradžioje juokais, o kai pavyko, tai ir rimtai, sako, imtų atskirais daiktais — stiklų langui, jeigu pigiai, arba krosnies dureles į savo trobą. Kodėl ne, sakė naujas valdytojas, imkit — už niekus išpardavinėjo viską, kas buvo pajudinama, ir tuojau uždarbį pralakė. Tas pats atsitiko ir su baldais — neblogai padirbti buvo, kiti dar senojo meistro — išgrobstė.

Tiktai niekas nesigundė lova — ta buvo kažkoks griozdas, jau Zigmės dirbta, tikra meistro gėda—nė kur dėti, nė gulėti, kad nors virvėmis būtų išpintas dugnas, o tai lentos, ir kokios, kaip rąstai —tarsi geležis, nė pajudinti, kur nusikratysi tokią lovą.

Ir vieną sausą pusdienį vaikinas įpykęs, kad nepavyko gauti nė pusbonkio — kaip stovėjo asloje, taip ir trenkė koja į lovą. Koja jo buvo batuota, ir smūgis kliuvo iš po palovės į patį lovos vidurį, ir jis netrukus nusigėrė be degtinės: prasiskyrė viena lenta, ir —buvo taip lengvai, idėta, matyti. Jis nežinojo, kad dėdė nebuvo užtaisęs kaip reikiant, nes ruošėsi daryti didelių pakeitimų, ir tuo metu pamatė paukštį uogose.

Ne, vyrukui ir nereikėjo žinoti — tiktai žiūrėjo, ir taip netikėjo, jog pasilenkęs apuostė ir vieną įkando: tikri. Tikri auksiniai. Matai, o žmonės ir skelbė, kad dėdė turėjo aukso vežimą. Jis pats ieškojo po krosnimis, po grindimis, ir lubas ardė — ir neradęs keikė, ir keikti užmiršo, ir žmoniems nebetikėjo. O štai jie čia buvo kas naktį po senio kūnu sukloti, jis regėjo, kad smūgio sukrėsti jie išsisklaidė, bet šiaip turėjo būti susiglaudę, prie vienas kito — jis tyčia patikrino, išdėstė — taip ir buvo, gražiai sukloti trimis eilėmis. Ir tiktai viena viršutinė vieta buvo tuščia — vienam pinigui išsitekti.

Jis galvojo: ką aš darysiu? Čia gyvendamas gali praplikti, o nepragersi, nesugebėsi, kad ir gėrikų samdysi. Jo širdis plasnojo iš juoko, kiek čia bus darbelio, kol praūliosi — gi jis norėjo pasiausti plačiai. Jis susipylė radinį į maišelius, apsikamšė, ir tą pačią naktį niekam nieko nesisakęs prapuolė iš miestelio.

Kaip seniai jie stovi, namo kriaukliai — niekas neatsišaukia, niekas ir daugiau neardo — jiems leista pamažu lėta mirtimi nusibaigti — nes kas gi nori svetimų namų.

Ar nieko nematai šulinyje — jokio vandens? Nes kai pasilenkei pažvelgti, atsitiesei dar labiau ištroškęs.

Eime tolyn, čia pasidarė nejauku, ar todėl, kad saulė taip skubiai bėga šiandien, lyg dar turėtų kitą žemę apšviesti, ir ji tėra tiktai viena.

Ir aš tau prisipažinsiu, man vis labiau neramu: kodėl, kaip tu manai, jie neatvažiuoja? Kaip sakiau, kumeliukai paaugti į arklius gali, kai skaičiuoji prailgusį laiką — tai tiek galėjo praeiti, man atrodo, šitą minutę, kad jie gavo mano žinią, ir vistiek vėluojasi. Aš žinau, kad tiktai vėluojasi, bet mes alkani ir ištroškę — jie negalvoja. Jau visai netoli miestelio pradžia — ten be prašinėjimų gausime gerti, atisėsime arbatinėje prie lango ir matysime važiuojančius, nes ta gera valgykla yra prie pat kelio — prie tilto, kur abu plentai susikerta.

Ko aš sustojau, ir sakai, kad išbalau? Ar tu girdi varpą? Sakai taip, sakai, kad nieko nuostabaus, juk varpus vartoja triskart dienoje —neskaitant rytmetinių pamaldų. Aš žinau, bet, kad jie, kad tas vienas varpas — juk vienas? Eina aidas iš varpinės, ne iš bažnyčios bokšto Ir yra tik pavakarys? Aš nežinau, ką jis galėtų skelbti — viską, net gaisrą, bet ne tai baisu — viskas atsitinka gyvame gyvenime, tačiau jis eina nuo varpinės, jis primena Budrylos varpą. Aš jo negirdėjau, niekuomet, iki šiol negirdėjau, ir negalima jo girdėti, bet tai yra jis. Ir iš varpinės!

Mes negalim jos užmatyti ir dabar ji tiktai sandėlis morams sudėti, bet ji buvo jauna, kai tai įvyko. Žmonės nemini metų, bet sako apie ją: pastatyta paskutiniais baudžiavos metais, arba, gal priešpaskutiniais. Po to ir mūsų bažnyčia buvo naujai pastatyta pusantro karto — taip, vieną kartą po ugnies — o, varpinė pasiliko iki mūsų dienų ta pati.

Tiktai tada ji buvo šviesi ir šviežia, ji kvepėjo mišku, ir į jos palubes į storus rąstų sutvirtinimus įkėlė seną varpą. Tačiau ėjo kalbos, kad parapija pirks kitą, didesnį, tik staiga pasigirdo, lyg skambėjimas, žinia, jog ponas Budryla įsakė palaukti: tai jisai dovanos varpą, jis pats vienas, jokio mužikiško skatiko nepridėti prie to.

Bet kas galėjo tikėti! Ponas Budryla? Šitas, kuris niekuomet neprieina prie bažnyčios arčiau kaip šventorius, ir visada tik raitas? Ir jis neprisidėjo prie jokios bažnyčios išlaikymo. Kodėl — prie jokios? Matai, — jis sakė — išlaikysiu ponų madą, šelpsiu bažnyčią, tik išaiškinkit, kur mano parapija? — Jo pusė dvaro įsikišo vienos parapijos pusėn, ir kita — kiton, kai reikėjo duoti kalėdą, jis kalbėjo klebonui: Aš ten esu parapijietis, — o antram kunigui kartojo tą patį.

Kai labai jauną, dar, atrodo, palenkiamą motina ragino bažnyčion, jis jau tada liežuvavo: — Tai, kad negaliu pasirinkti Dievo.

Tai šitaip pamaldus buvo ponas Budryla — kaip gi jis užsimanė dovanoti varpą? Ir dar mūsų bažnyčiai? Ar tai jis buvo pasirinkęs pagaliau?

Niekas netikėjo. Tiktai be jokių gincų visi sutiko, kad nuodėmiavo jis abiejose pusėse — jau nekalbant apie ten, kur žmonės negalėjo žinoti, svečiose šalyse, didžiuose miestuose. Iš žinomųjų nusikaltimų — sako, jo dvare buvo du elgetos mirtinai šunimis užpiūdyti. Jis buvo patenkintas, kad šunes jo klausė alei mostelėjimo. Ir joks vargšas negalėjo pasigirti gavęs nė vieno milto dulkės išmaldos, kol dar drįso kas užeiti.

Kas neparaudęs prasitars, kas dėjosi su mergėm dirbančiom dvare? Ir savo tarnus jis išaugindavo nusikaltėliais, jis perleisdavo ir kitiems panašiems bajorams savo auklėtinius, jeigu jie sugebėjo nulošti jį kortomis ar nuveikti lažybose. O kiek jis nuganė kaimynų valstiečių ir mažesnių bajorėlių pievų, išlaužė tvorų, neklauskit, sakydavo žmonės, jog jo ir gyvuliai kitus skriaudžia, jo miškų ir žvėrys vagia, jam tarnauja.

(Bus daugiau)

Pūkelevičiūtės "Žąsis" ir jos plūnksnų auksintojai

Yra aktorių, yra "produserių", yra filmo išdailintojų ir lietuviškame išeivijos pasaulyje. Ir dar kokių!

Lietuviško filmo bendrovė "Darna", kuriai vadovauja **B. Pūkelevičiūtė**, 1965 gruodžio pradžioje Chicagoje pirmą kartą parodys jų pagamintą filmą **"Aukso Žąsis"**. Filmo tekstas, pasakų motyvais, parašytas B. Pūkelevičiūtės, už kurį jį laimėjo tūkstanties dolerių premiją jaunimo literatūros konkurse, skelbtame Bendruomenės. Istorija paprasta, bet vaizdi ir juokinga: geraširdis Pikis gauna iš Samanėlės auksinę žąsį, kuri tuo ypatinga, kad godieji aukso, ją čiupdami, prilimpa. Liūdnoji karalaitė, pamačiusi virtinę prie žąsies prilipusių žmonių, pradeda juoktis. Už karalaitės pagydymą iš liūdesio ligos karaliaus pažadėta geri atlyginimai. Tuos atlyginimus, žinoma, gauna geri, teisingi žmonės.

Filmo režisūra bei redakcija **—Birutės Pūkelevičiūtės.** Prie muzikos redagavimo ir garsų efektų prisidėjo ir **Kazys Veselka.** Filmui muziką parašė **Zigmas Lapinas.** Choreografija — **A. Valeišaitės,** dekoracijos ir užrašai — **R. Bukausko,** rūbai — **K. Veselkos,** grimai ir perukai **—S. Ilgūno.**

Vaidina 23 aktoriai, vieni iš geriausių lietuvių aktorių išeivijoje. Čia suminėsime vos kelių vardus: **E. Dauguvietytė — Teodora, Stasys Pilka — rūmų laivyno admirolas, Zita Kevalaitytė — Samanėlė, Viltis Vaičiūnaitė — karalaitė, Leonas Barauskas — karalius, Kazys Vasiliauskas — karalijos astrologas, Vytautas Sabalys — daktaras,** Algimantas Dikinis —**Kajetonas, Kazys Veselka — Pikis; be to, Kleopo 7-tojo balsas yra aktoriaus Algimanto Žemaitaičio.**

Visa techninė filmo apdirbimo pusė, kaip garsų įrašymai, sinkronizacija, negatyvų kar pymas ir paruošimas spausdinimui, yra atlikta dviejų lietuvių specialistų, pirmųjų išeivijoje tos srities entuziastų ir gerai pasiruošusių, turinčių prie Pacifiko savo studiją ir iš to pragyvenančių. Apie juos šia prota norime plačiau pakalbėti. Kadangi be jų pagalbos "Žąsis" nebūtų buvę įmanoma platesnei visuomenei parodyti. Užtat ir tvirtiname, kad puikioji "Auksinė Žąsis" atlekia nuo Pacifiko.

Štai šio filmų gamybos specialistai: **Paulius Jasiukonis** ir **Algim. Žemaitaitis,** turi Hollywoode išsinuomoję specialią studiją, įsigiję reikalingas mašinas; angliškai kalbančiųjų patarnavimui jie vadinasi "Independent Producers Service", o lietuviškajai visuomenei "Litu Filmas (nuo žodžio Lituanus), adresas 6110 Santa Monica Blv. Hollywood, California, tel. nr. 462-9649.

Paulius Jasiukonis, gimnaziją baigęs ir pusantrų metų fotografavimą studijavęs Vokietijoje; filmų gamybos meną ir mokslą (kinematografija) virš ketverių metų studijavęs Pietinės Kalifornijos universitete, gavęs "master" laipsniu diplomą. Nuo 1958 iki pastarųjų metų dirbęs New Haven, Yale universiteto, chemijos departmente. Filmų skyriuje, — gamino mokslinius filmus (National Science Foundation). "Litu" — Filmas P. Jasiukonis įsteigė jau nuo 1954 m. Tai lietuviškų dokumentinių, kultūrinių, lituanistinių filmų gamyba. Iki šiol yra pagaminęs: "Letuva-Europos nugalėtoja", "Tremties mokykla", "Tautinių Šokių Šventė", "Auksinė Žąsis", "Lietuviškos Vestuvės" ir kt. filmus. "Independent Producers Service" P. Jasiukonis pradėjo su partneriu aktorium Algimantu Žemaitaičiu 1965 pradžioje. Iki šiol jau yra apipavidalinę, techniškai užbaigę šiuos gerai pasisekusius filmus: — "Run Run Broken Sparrow"— balta ir juoda, "White Serp ent" — spalvotas, "Forty Acre Feud" — spalvotas, kuris tik neseniai pradėtas rodyti, premjeroje susilaukęs aštuonių tūkstančių žiūrovų ir gerų atsiliepimų spaudoje, ir daugelį kitų mažesnių.

Algimantas Žemaitaitis 1955-59 University of Connecticut studijavęs dramą (Bachelor in Speech and Drama). Po to beveik tris metus dirbo New Yorke kaip profesionalas aktorius — režisorius. Tuo pat metu lankė "Institute for Advanced Studies in Theatre Art"; tai buvo profesionalų aktorių-režisorių seminaras, kuris pasikviesdavo ir labai garsių pasaulinių režisorių, skaityti paskaitas ir statyti veikalus (studijiniai ieškojimai). Tuo būdu amerikiečiai susipažindavo su teatro stiliais ir vaidybinėmis tradicijomis iš kitų valstybių (Japonijos, Prancūzijos, net Rusijos) A. Žemaitaitis buvo to seminaro režiserių grupėje; taip pat jis priklausė ir kitom teatrinėm draugijom, kur pravedė programas, režisavo veikalus ir daugelį studijinių bei parodomųjų scenų. Didžiuosiuose N. Yorko teatruose jam teko vaidinti, pavyzdžiui, Strindbergo "The Dream Play", "The Shadow of Heroes" — apie vengrų sukilimą, — vienas iš pagrindinių rolių Strinbergo veikale vaidino kitas lietuvis aktorius — Juozas Daubėnas— pačią pagrindinę rolę); "Evenings with Chekhow" — trys atskiri vaidinimai, Anniversary, On The Highway, The Marriage. A. Žemaitaitis vaidino visuose pagrindines roles. Taip pat, aktorius A. Žemaitaitis dirbo ir Waterbury, Connecticuto "Civic Theatre Groups". Nuo 1963 m. pradėjo dirbti su P. Jasiukoniu "Litu" Filmo bendrovėje; režisavo ''Vestuves'', dirbo daugely trumpesnių filmų, paskui — prie "Žąsies" filme. Šiemet su P. Jasiukoniu dirbo prie naujųjų amerikinių filmų.

P. Jasiukonis ir A. Žemaitaitis pradėjo **Birutei Pūkelevičiūtei** talkininti jau nuo 1963 m. Tai buvo New Havene. Tada jie atliko "Aukso Žąsies" dialogų rekordavimą arba 'lūpinimą' — garsų pritaikymą prie vaizdo. Darbas užtruko dvi ir pusę savaitės, dirbant kasdien beveik po 20 valandų. Buvo suvažiavę visi aktoriai (iš New Yorko, Chicagos, Hamiltono, Montrealio). Tada buvo baigtas sinkronizuoti 1-mas veiksmas ir visi dialogai užrašyti. Antras ir trečias veiksmai sinkronizuoti 1965 m. Hollywoode dalyvaujant **B. Pūkelevičiūtei ir K. Veselkai,** pagrindiniams "Darnos" bendrovės produseriams. Dar ir dabar "Žąsies" plunksnelės tebėra glaistomos, šlifuojamos, dailinamos: baigiama redaguoti garsų ir vaizdiniai efektai, jie bus jungiami į vieną vagą ir išbalansuojami; tada specialioje laboratorijoje bus garsas ir paveikslai suvesta į vieną juostą, tada bus padaroma pirmoji korektūros kopija, vėliau — po pataisymų filmo leidinys, kuris jau bus galima rodyti ekrane. Tada "Žąsis" galės jau lėkti į Chicagą ir ten stebinti lietuviškąjį pasaulį . . .

Karštą ir tvankią Kalifornijos rudenio dieną aplankome du filmų meno specialistus jų erdvioje Hollywoodo studijoje ir tarp įvairių mašinų, foto aparatų, paveikslų, iškarpų, reklamų kalbamės bei žiūrinėjame tuoj lietuvišką pasaulį pasieksiančio "Aukso Žąsies" filmo dalis. Miniatiūriniame ekrane sukasi geras ir juokingasis Pikis, kraipo karūnuotą galvą karalius, skamba lyg krištolinis karalaitės balsas . . . Ir jau dabar pavydime Chicagai, kad "Žąsis" pirmiausia pas juos nudėks. Bet ir mes tikimės kada nors ją dideliame ekrane ištisai pamatyti. **Alė Rūta**

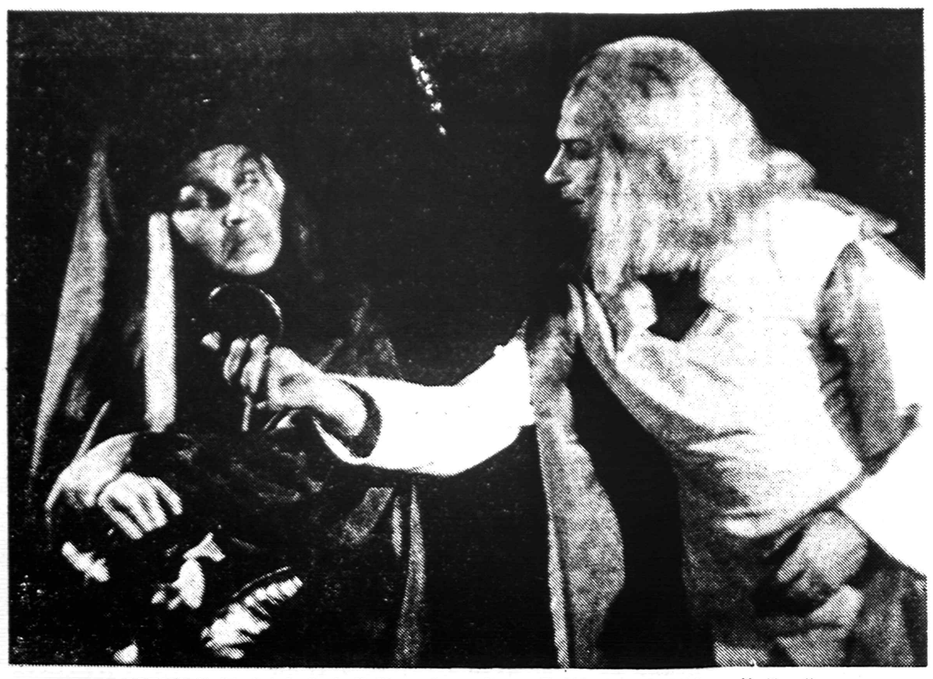

SCENA iš "Auksinės žąsies" filmo, Samanėle — Z. Kėvalaitytė, Pikis — K. Veselka.

FORTUNATAS — K. Vasiliauskas, admirolas — St. Pilka.

KAJETONAS — Algimantas Dikinis.

TREČIOJI DAINŲ ŠVENTĖ

JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė įvyks 1966 liepos 3 Chicagoje, internacionaliniam amfiteatre. Salė bus vėsinama šventės ir generalinės repeticijos metu. Šventei organizuoti sudarytas komitetas: Dr. Steponas Biežis — pirmininkas, Jonas Paštukas — vicepirmininkas, Antanas Santaras —vicepirmininkas ir generalinis sekretorius, Jonas Jurkūnas —organizacinių reikalų vadovas, Kostas Dočkus — iždininkas, Jonas Zdanius — muzikinių reikalų vadovas, kun. Jonas Kubilius—Kanados krašto atstovas ir Algirdas Pužauskas — spaudos reikalų vadovas.

Dainų šventėj dalyvaus JAV ir Kanados lietuvių chorai ir mokyklų chorai. Šventėje bus dainuojamos tik mišraus choro dainos. Repertuaro gaidas daugelis chorų jau gavo. Negavusieji prašomi kuo greičiausiai kreiptis į dainų šventės komiteto pirmininką dr. S. Biežį: 3241 W. 66-th Place, Chicago, Ill. 60629. Lygiųjų balsų chorai taip pat prašomi išmokti atitinkamas mišraus choro partijas.

Dainų šventės komitetas prašo visus chorus tuojau registruotis adresu: Jonė Bobinienė, 1530 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650 (telefonas: OL 2-2316). Užsiregistruojant reikia nurodyt apytikrį dainininkų skaičių. Choram bus apmokėta pusė kelionės išlaidų autobusais ar traukiniais. Komitetas parūpins dainininkams ir jų vadovams nakvynes pas privačius asmenis. Norintiems apsistoti viešbutyje komitetas užsakys vietas pagal pageidaujamą kainą.

Tikimasi, kad šioje tautinėje šventėje dalyvaus apie 10,000 žmonių. Visi JAV ir Kanados chorai prašomi gausiai dalyvauti, ruoštis šventei, papildyti crorų eiles naujais dainininkais.

Teskamba dainos už laisvą Lietuvą! (Inf.)

J. Bertulio nauji leidiniai

Kompozitorius Juozas Bertulis savo lėšomis išleido šiuos savo kūrinius:

Sveika, Marija, (Ave, Maria). Sopranui solo, mišriam chorui ir vargonams.

Giesmė (žodž. St. Ylos). Sopranui solo ir vargonams.

Jungtuvinė. Tėvų malda, vaiko sutuoktuvių palaiminimo metu. Sopranui solo ir vargonams.

Ten, kur žaidžia Nemunėlis. Vyrų chorui, sopranui solo ir fortepijonui.

Ar ne gaili, seserėlė, rūtelių? —Sopranui solo, mišriam chorui ir fortepijonui.

Lopšinė, Aukštam balsui solo ir fortep.

Gervė. Liaudies daina. Žemam balsui solo ir fortepijonui.

Išbėg, išbėga. — Mišriam chorui.

Ant lygumėlio. Mišriam chorui.

Visi veikalai atspausti šafirografu ir sukrauti J. Karvelio prekybos namuose Chicagoje.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METŲ PROGRAMA

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų pagrindiniai tikslai—apžvelgti dabartinę lietuvių jaunimo padėtį įtraukti jaunimą į lietuvišką gyvenimą, išryškinti jaunimo pasiektus laimėjimus, uždegti jaunimo dvasią naujiem darbam, kelti tarpusavio bendravimo nuotaikas ir sukviesti jaunimą į kongresą Chicagoje 1966 birželio 20 — liepos 3. PLB Valdyba patvirtino sekančią programą kiekvienam mėnesiui:

Sausis — keliama Jaunimo Metų prasmė, tikslai, svarba. Ruošiamasi pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Keliamos įvairios jaunimo problemos. Jaunimas traukiamas į aktyvesnį lietuvišką gyvenimą.

Vasaris — lietuvos Nepriklausomybės atgavimo minėjimus Vasario 16 proga rengia jaunoji karta, skatinama ir talkinama vyresniųjų. Minėjimus praveda visuose kraštuose jaunimas. Pagrindiniais kelbėtojais kviečiami jaunosios kartos žmonės.

Kovas — jaunimas ir vyresnieji aktyviai įsijungia į jaunimo kongreso lėšų telkimo vajų. Kovo 6 — vajaus diena visame pasaulyje. Lėšų reikia parodom, posėdžiam, stipendijom, kitų kraštų jaunimui atvažiuoti, leidiniam ir k.

Balandis — lietuviškos spaudos svarba jaunimui. Skatinama laikraščių ir žurnalų prenumerata, knygų skaitymas ir parama spaudai. Jaunimas traukiamas į skaitytojų ir bendradarbių eilės. Keliama jaunimo spauda.

Gegužis — lietuviškos jaunos šeimos svarba, lietuviškų šeimų kūrimas, motinos reikšmė tautiškumui lietuviškoje šeimoje.

Birželis — prisimenamos lietuvių partizanų kovos už Lietuvos laisvę. Tos laisvės kovos tęsimo pareiga jaunimui. Visi renkasi į Chicagą, JAV, į pasaulio lietuvių jaunimo kongresą parodyti pasauliui savo vienybę ir norą siekti Lietuvai laisvės. Kongresas prasideda birželio 30.

Liepa — jaunimo kongresas baigiasi JAV ir Kanados lietuvių dainų švente liepos 3. Po kongreso vienos savaitės studijų stovykla kitų kraštų jaunimui. Vėliau viešėjimas lietuvių šeimose JAV ir Kanadoje iš kitur atvykusiems.

Rugpiūtis — jaunimo organizacijų stovyklų reikšmė. Jaunų šeimų bendras atostogavimas.

Rugsėjis — lituanistinių mokyklų svarba. Lituanistinių studijų reikšmė. Lietuvių Bendruomenės ir lietuvių organizacijų reikalingumas.

Spalis — Mokslo, ypatingai aukštojo, reikšmė jaunimui. Jo siekimas.

Lakpritis — Jaunimo organizacijų reikšmė. Jaunimas skatinamas į jas stoti.

Gruodis — Tarpusavio ryšių palaikymas tarp pasaulio lietuvių Kalėdų proga.

PLB Valdyba

"LAIŠKŲ LIETUVIAMS" KONKURSAS

Didžiai vertindami paskelbtuosius Jaunimo Metus, "Laiškai Lietuviams" jungiasi į talką juos prasmingai paminėti. Tam tikslui žurnalo redakcija skelbia rašinio konkursą tema "Jaunimo gyvoji atsakomybė dabartyje".

Atsakomybė apibūdinama **gyvąja,** kad jos aptarimu išryškėtų jos pagrindas ir praktika: 1. jos pagrindas, ją išvystant iš pačios jauno žmogaus būties bei jo bendravimo su kitais šeimoje, draugų rately, tautoj, išeivijoj, žmonijoj ir krikščioniškoj bendruomenėj; 2. jos praktika, ją svarstant konkrečiose gyvenimo situacijose.

Rašinys (straipsnis, beletristinis vaizdelis ir kt.) turi būti ne ilgesnis kaip 3000 žodžių, pasirašytas slapyvardžiu ir išsiųstas kartu su atskirame vokelyje įdėta tikrąja autoriaus pavarde bei adresu "Laiškų Lietuviams" redakcijai, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, U.S.A. Konkurso terminas — 1966 m. vasario 1 (pašto antspaudo data). Atsiųsti rašiniai tampa žurnalo nuosavybe ir gali būti jame spausdinami. Skiriamos trys premijos: I — 70 dol., II — 40 dol., ir III — 30 dol.

Ta pačia tema skelbiamas rašinio konkursas ir jaunimui, ne vyresniam kaip 20 metų amžiaus (rašiniai turi būti pažymėti "jaunimo konkursui"). Skiriamos dvi premijos: 1-30 dol. ir II — 20 dol.

"Laiškų Lietuviams" Redakcija

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Tėvynės Sargas, 1965 m. Nr. 1. Turinyje: A. J. Kasulaitis—Žvilgsnis į kelią; J. Eretas — Komunizmo likimas ir mes; dr. K. Račkauskas — Žmonijos prieauglio ir žemės išteklių klausimu; dr. T. Žiūraitis, O.P. —Tautos ir valstybės sampratų klausimu; A. Budreckis — Krikščionių demokratų ideologija pokarinėje Europoje; Br. Zumeris — Lietuvos sienos prie Vilniaus vartų; St. Lušys —Lietuvos politinių grupių antrasis apsijungimas Lietuvos išlaisvinimo darbui; dr. P. Mačiulis— Konsularinė Sovietų Sąjungos ir JAV sutartis, St. Dz. —Pabaltijo klausimas J. Valstybių kongrese; Pr. Alšėnas — Kanada ir Europos tautų laisvė, Pr. Pauliukonis recenzuoja A. Smetonos monografiją, A. Gražiūnas — knygą apie Antikristą ir jo valstybę, ir k. Redaguoja St. Dzikas, leidžia Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga.

Ateitis, nr. 7. Turinyje: Tėv. Amb. Prakapas, O.F.M.—Naujas mokslo ir religijos sujungimo ieškotojas. A. Norvila — Mintys iš Dainavos, A. A. — Ketvirtasis aktas, Skuja —Girdžiu ieil.), dr. J. Girnius —Ir mirė jis kaip įkalintas apaštalas. Mūsų organizacijoj, E. Pauliukonytė — Dvi savaitės Kennebunkporte, sendraugių savaitė Dainavoje. Vyr. Red. Skirmuntas Radvila, leidžia Moksleivių Ateitininkų Sąjunga.

Cosmos Parcels Express Corporation
108 West 14th Street, New York, N. Y. 10011
Tel. CH 3-3005
Arti 6th Ave., antras aukštas, virš "Singer" krautuvės
• Mes siunčiame siuntinius į Lietuvą, visas USSR respublikas, o taip Rumuniją. • Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią juos gauname. • Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas — gavėjas nieko nemoka. • Gavę Jūsų siuntinį jį išsiunčiame per 48 valandas. • Jūsų patogumui turime didelį įvairių prekių pasirinkimą žemomis kainomis. • Mūsų agentūra kasdien atidaryta nuo 9 ryto iki 7 vakaro, sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 po piet. Kitu laiku — susitarus.
COSMOS agentūros savininkas—W. Kaczmarsky

WEVD 1330 KIL. 97.9 MEG. (FM)
JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS JOKŪBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

Balfo rūpesčiai

Spalio mėnesyje Balfo Centras turejo arti 6000 dolerių pajamų, o buvo priverstas išleisti virš 12,000. Taigi nuo liepos 1 iki spalio pabaigos Balfas išleido 12,139 dol. daugiau nei surinko.

Šiuo metu dauguma Balfo Centrui siunčiamų aukų yra nominuotos: nurodoma, kam pinigus perduoti. Tačiau ateina ir daugybe prašymų, kuriuose nepasakoma, iš kur pinigų gauti.

Bendrai šalpai Balfas spalio mėnesyje gavo tik 2,671 dol. o reikėjo sumokėti už 30 siuntinių 2,145 dol., išsiųsta dar 37 rūbų siuntiniai, 7 Vokietijos lietuviams ir 9 siuntiniai su knygomis į Pietų Ameriką.

Į įvairius kraštus išsiųsta pinigine Balfo šalpa spalio mėnesyje siekė 5,524 dol.

Balfo vadovybė tikisi, kad Balfo rudens vajai papildys aruodus ir gražus Amerikos lietuvių šalpos darbas nenustos ir net nesumažės.

Nebeturima knygų, nebėr rūbų.

Balfo Centras buvo paskelbęs knygų vajų. Surinktos knygos jau beveik visos išsiųstos. Dar daug kas prašo. Ypač prašo vaikams pasiskaitymo knygelių, elementorių. Tokių knygelių Balfas negavo ir nežino, kur jų gauti.

Balfo rūbų ištekliai taip pat visai išsibaigė, o jų vis dar prašo, ypač Lenkijos lietuviai. Balfo Centras neturi nei vežimo, nei tarnautojo, kad rūbų parinktų, todėl visus geradarius prašo ne tik padovanoti rūbų, bet ir juos į Balfo Centrą atgabenti (105 Grand St., Brooklyn, N.Y.). Visos dovanos Balfui yra "Tax Deductible'.

Balfo skyriai juda

Visa Amerika jaučia, kaip stipriai vedamas Balfo vajus Chicagoje. Tai paskatina visus JAV lietuvius pajudėti, ypač beartėjanti Padėkos diena ir Kalėdų šventės primena šventą pareigą prisiminti vargą kenčiantį lietuvį. Nuo Pacifiko iki Atlanto lietuvių kolonijose pajudėjo balfininkai, pareikalaudami iš Centro kvitų knygelių, aukų lapų, padėkos diplomų. Centre yra dar šiek tiek Sibiro liuksusinių maldaknygių kurios siunčiamos į skyrius, kad būtų kuo pagerbti Balfo veikėjus, apčiuopiamai padėkoti bent dosniausiem aukotojam.

Senukai rašo Balfui.

Du senukai rašo Balfui iš Vokietijos: "Esame nesveiki, baisiai kankina miglos; kai užeina, tai taip ir laužo visus kaulus. Dirbti nieko negalim, per visą vasarą padarėm tik dėžutę, kelius vyčius, bet ir tų nėr kur dėti, nes vokiečiams jų nereikia, o lietuviai biedni . . . Už bet kurią paramą būtumėm labai dėkingi."

Jį šaudė Lietuvoj, išėjo iš proto Brazilijoj.

Tremtinio, inteligento draugai rašo Balfui iš Brazilijos: "Jis mums brangus žmogus. Metus laiko buvo kankinamas bolševikų kalėjimuose. Nekartą buvo statomas prie sienos sušaudymui . . . Dar ne senas, vos 52 metų, bet . . . jis apsirgo proto liga. Išlaikymas labai sunkus, reikia bent 77 dolerių nėnesiui, o Brazilijos valdžia nė centu neprisideda. Verkiant reikia pagalbos. Mes, lietuviai, turime jį išlaikyti . . ."

Gautingo senatorijoj mirė Juozas Vaivada

Spalio 22 Gautinge, Vokietijoj, mirė ilgametis Balfo įgaliotinis ir TB ligonis J. Vaivada. Daugelį metų Vaivada priimdavo ir išdalindavo draugam ligoniam Balfo maistą, rūbus, pinigus. Su nelaimės draugais taip pat dalindavosi savo asmeniškomis dovanomis, parašydavo jiem laiškus, parūpindavo spaudos, knygų, kad tik ligoniai galėtų kaip nors paįvairint nuobodų sanatorijos gyvenimą.

Kai Balfo vadovybė neseniai lankė sanatoriją, J. Vaivada užtikrino svečius, kad vokiečiai yra labai humaniški, maistas pakenčiamas, vaistų bent pagrindinių yra, tik visiem trūksta sveikatos, geros nuotaikos, visus kankina tėvynės ir artimųjų, pavergtų giminių ilgesys. O sanatorijos ligoniai nieko negali pasiųsti saviesiems. Dar neseniai Vaivada rašė Balfui:

"Vieniems reikia maisto dasipirkti, kitiems vaistų, vaisių, mineralinio vandens prireikia. Išlaidų susidaro kirpykloje, reikia drabužius, avalynę patiem pasitaisyti . . . Kad būtų markių, juk galima autobusu ir į kiną nuvykti".

Balfas kartas nuo karto pasiunčia sanatorijos lietuviams, kurių dar dešimt liko, po kelius dolerius. Daugiau neišgali.

Kun. L. Jankus
Balfo reikalų vedėjas

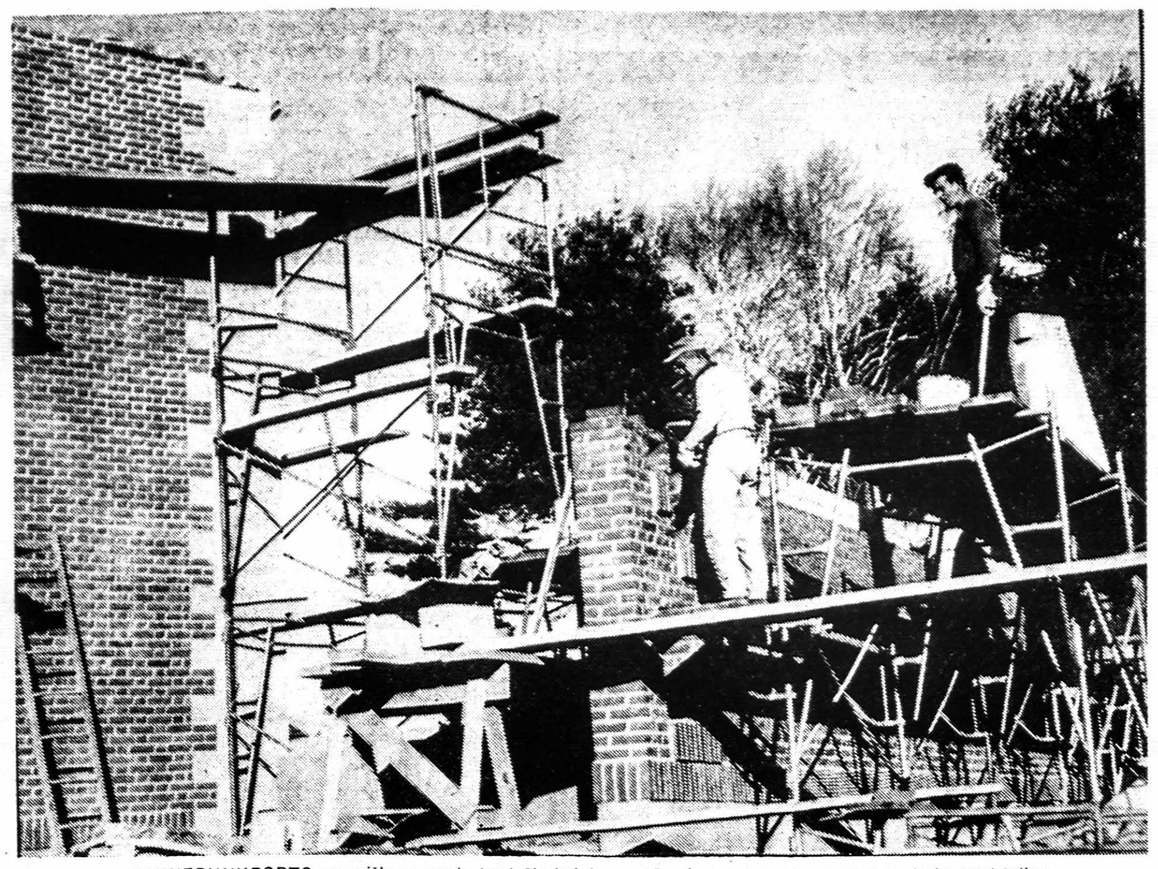

KENNEBUNKPORTO pranciškonų nauja koplyčia baigiama mūryti. Labai laukiama parama darbą tęsti toliau.

12-JI STACIJA naujai pastatytame seserų vienuolyne prie Sopuolingosios Dievo Motinos parapijos Kearny, N. J. Stacija — Jono Subačiaus.

Rengiasi žygiui

Paterson, N.J. 8 'Jonas Krukonis, įvertindamas lapkričio 13 manifestacijos svarbą, įteikė 100 dol. auką per vietos aktyvo pirmininką Antaną Rugį. Pats negalėdamas manifestacijoje dalyvauti, J. Krukonis palinkėjo daug sėkmės ir reikšmingų laimėjimų. J. Krukonis yra senosios lietuvių išeivijos atstovas, stambiausias Patersone lietuviškų reikalų rėmėjas.

Negausi Patersono kolonija juda ir vosomis išgaliomis ruošiasi manifestacijoje dalyvauti. Vienas autobusas jau pripildytas. Organizuojamas antras. Autobusai bus papuošti atitinkamais plakatais. Į manifestaciją vyksta atskiri asmens ir ištisos šeimos, seni pensininkai ir jaunimas. Šeštadieninė mokykla lapkričio 13 neveiks, visi mokiniai turėtų progą dalyvauti manifestacijoje. Daugelis iš vykstančiųjų tą dieną palieka ir darbą.

Atstumas tarp Patersono ir New Yorko yra nedidelis, tad nemažas skaičius vyks savomis mašinomis ar miesto autobusais. Estai vyks taip pat. Latvių nedaug teturime. Patersono lietuviai atvažiuos su savais plakatais.

KLNA Patersono skyrius

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALU

Remiantis PLB Valdybos 1965 rugsėjo 30 d. raštišku įgaliojimu, sudarytoji speciali Vasario 16-sios gimnazijos patikrinti komisija, susidedanti iš inž. V. Adamkavičiaus (JAV-LB), dr. P. Karvelio (Vokietijos LB) ir dr. P. Radvilos (Šveicarijos LB), susirinkusi 1965m. spalio 7 d. Huettenfelde, Vak. Vokietijoje, pavestą patikrinimą atliko ir baigė savo darbą 1965 spalio 25.

Komisijai vykdant pavestą uždavinį, reikalingas žinias ir dokumentaciją teikė Vokietijos LB krašto Valdyba, gimnazijos vadovybė ir tarnautojai. Papildomai dokumentacijai surinkti Komisijos nariai buvo nuvykę į Hembsbacho miesto savivaldybę ir susipažino su gimnazijos turto nuosavybės dokumentais. Komisijos prašymu, buvo sukviestas ir posėdžiauta su gimnazijos mokytojų taryba, Švietimo Komisija, Vokietijos LB tarybos narials bei Komisijos prašymu paskirai pakviestais padėčiai vertinti nusimanančiais asmenimis.

Komisija išsiaiškino Vok. LB priklausančio turto padėtį, patikrino naujų rūmų statybą ir atskaitomybę, ištyrė, kokiomis skolomis LB turtas šiuo metu apsunkintas, susipažino su gimnazijos mokslo lygiu ir auklėjimo padėtimi. Turėtų pasitarimų metu Komisija galėjo išsiaiškinti su Katalikų Sielovados direktoriumi ir Evangelikų Senjorų Vokietijoje jujų vaidmenį Vasario 16-sios gimnazijos tvarkyme. Visuose kituose posėdžiuose aptarta priemonės mokslui ir auklėjimui pagerinti. Sudarytas planas, kas turėtų būt dar padaryta, kad Vasario 16-sios gimnazija atliktų savo užsibrėžtus uždavinius ir galėtų jaunimui užtikrinti reikiamą išsimokslinimą auklėjimą ir sveikatingumą.

Išsamų pranešimą apie padėtį su pasiūlymais ir išvadomis Komisija įteiks PLB Valdybai.

Inž. V. Adamkavičius
Dr. P. Karvelis
Dr. P. Radvila

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ KENNEBUNKPORTE

Kennebunkport, Me. —Spalio 31 Šv. Antano gimnazijoje Prano Dielininkaičio ateitininkų kuopa surengė iškilmingą Kristaus Karaliaus šventės paminėjimą, į kurį, be gimnazijos mokytojų ir vienuolyno vadovybės, atsilankė gausus būrys tėvų.

Atsidengus uždangai, kukliai, bet skoningai puošioje scenoje pasirodė ateitininkų moksleivių kuopos pirmininkas Vytautas Žemaitis, kuris pasveikino susirinkusius. Įneštos trys vėliavos: JAV, Lietuvos trispalvė ir kuopos. Tėvų Pranciškonų provinciolas tėvas L. Andriekus savo kalboje pasidžiaugė, kad pirmą kartą į šią salę yra susirinkę tiek daug mokinių ir jų tėvų Sveikino ateitininkų kandidatus, pasiryžusius duoti įžodį, eiti į gyvenimą su šūkiu "Viską atnaujinti Kristuje". Linkėjo pirmiausia patiem atsinaujinti ir tuo prisidėti prie pavergtos Lietuvos atnaujinimo.

Įžodį davė 16 ateitininkų. Ateitininko ženkleli prisegė ir juostelę uždėjo provinciolas tėvas L. Andriekus. Dabar kuopa turi 60 narių, tai bent didžiausia ir solidariausia kuopa iš viso.

Po įžodžio kuopos pirmininkas V. Žemaitis paskaitė paskaitėlę, pritaikytą šventės nuotaikai.

Po paskaitėlės Vyt. Kerbelio vadovaujamas gimnazijos mokinių choras atliko V. Kerbelio "O Karaliau Visagali" ir dvi partizanų dainas. Pabaigai Beatričės Kerbelienės buvo inscenizuota iš Francis Thompsono poemos 'Dangaus Kurtas'. **Pr.**

Dviejų organizacijų puikus parengimas

Hartford, Conn. — Spalio 24 sekmadienį, bažnyčios salėje buvo bendra Lietuvių Katalikių Moterų S-gos ir Katalikų Susivienijimo šventė. Šventei ruošti buvo sudarytas komitetas: Juozas Grinius (pirmininkas), Stasys Šriupšas, Vaclovas Balčiūnas, Andrius Pateckas, Agota Stankevičienė, Amelija Karpuškienė, Kazimiera Servienė (Charlotte Serva), Ona Kaunetienė ir Marija Petrauskienė.

Atvykusieji į šventę šeimininkių A. Stankevičienės ir A. Karpuškienės buvo skaniai pavaišinti.

Labiausiai visų akį atkreipė Lietuvos kampelis — tai rankdarbių, senų knygų bei paveikslų parodėlė, kurią suorganizavo ir tvarkė Marija Petrauskienė. Parodėlę sudarė ilgus metus išsaugoti lietuvių moterų eksponatai, vieni prieš daug metų atsivežti iš Lietuvos, o kiti čia jų pačių pagaminti.

Parodėlės viduryje stovėjo mūsų tikėjimo simbolis — lietuviškas kryžius, papuoštas rūtomis ir šiemet iš Lietuvos atvežta žemele. Šonuose kryžiaus — Aušros Vartų ir Siluvos Marijos paveikslai bei vėliavėlės Toliau buvo išdėstyti tautiniai rūbai, lininiai audinai, medžio drožiniai, juostos, senos knygos, žymiųjų rašytojų ir menininkų atvaizdai ir kita. Pav., čia buvo vysk. M. Valančiaus "kantičkos" (1862 m.), "Šventųjų gyvenimai" (1908 m.), — "Aukso altorius" (1906 m.), "Šaltinis" (1895 m.), "Lietuvos kariuomenė" (1919 m.) ir kitos knygos; Vytauto Didžiojo medalis, Vilniaus pasas ir kiti daiktai.

Daug eksponatų buvo A. Stankevičienės: Kauno vėliavėlė su geležinio vilko atvaizdu, Šv. Marijos koplytėlė, įtaisyta medyje; taip pat jos pačios darbeliai. A. Karpuškienės —150 metų senumo skara, 80 metų sen. šalikas ir 50 metų jos pačios austa skara. O. Navickienės — 70 metų rožančius, 65 metų maldaknygė "Aukso altorius", 90-138 metų lininiai rankšluosčiai, 75 metų tautinė juosta. O. Kaunetienės 100 metų lininiai rankšluosčiai, 130 metų sen. lininė staltiesė ir daug kitų gražių rankdarbių. T. Salinienės — senoviškas rožančius, 80 metų kilimas, 100 metų kilimas, 100 metų rankšluosčiai, senų laikų austas kaklaraikštis, juostelė.

Daug kas iš atsilankiusiųjų į šventę norėjo šių senų daiktelių nusipirkti, bet savininkės nesutiko parduoti. Vis dėlto, šiaip ar taip, kas nors kada nors šiuos brangius daiktus turėtų surinkti vienon vietom, kad įgainiui nežūtų.

Šventė praėjo jaukioje nuotaikoje. Svečių ir narių buvo ne tik iš Hartfordo, bet ir iš tolimesnių vietovių.

J. Bernotas.

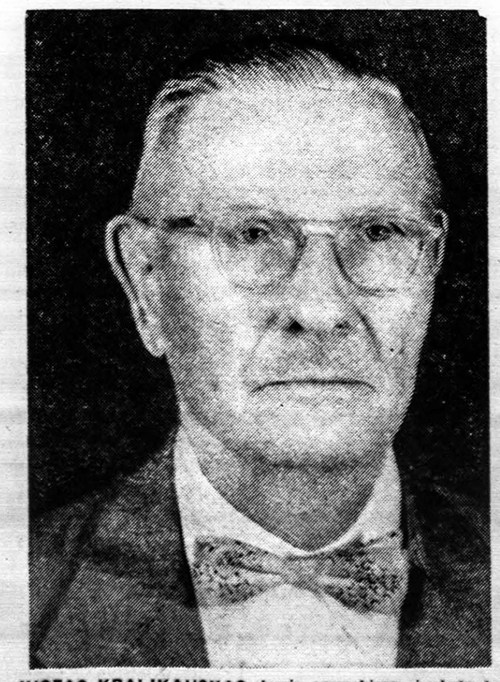

JUOZAS KRALIKAUSKAS, kurio pagarbimas įvyksta lapkričio 20 Newarke.

Pagerbs Juozą Kralikauską

ALB-nės New Jersey apygardos valdyba rengia pobūvį senosios kartos veteranui verkėkui **Juozui Kralikauskui** pagerbti. Pobūvis įvyks lapkričio 20 d. 7:30 val. vakare, lietuvių parapijos salėje, Newarke, N.J.

Programą, be kitų dalykų, sudarys Vitalio Žukausko aktualijos ir B. Vyliaudo paskaita.

Kralikauskas, kuris baigia devintą dešimtį metų, yra vienas būdingiausių senosios kartos veikėjų New Jersey valstybėje. Jis visą ilgą amžių sielojos Lietuvos vargais ir džiaugėsi laimėjimais. Kai reikėjo pagalbos ir aukos, jis buvo pirmutinis. Ir šiandien, sulaukęs gilios senatvės, tebėra aktyvus lietuviškoje visuomenėje.

L.B-nės New Jersey apygarda, įvertindama jo visuomeninį darbą ir pasišventimą, šiuo pobūviu ryžtasi išreikšti pagarbą ir padėką nusipelniusiam tautiečiui ir kviečia visuomenę gausiai dalyvauti.

IŠ VISUR

— **Sudegė lietuvių bažnyčia.** Šv. Liudviko lietuvių bažnyčia Maizeville, Pa. sudegė lapkričio 5 naktį. Bažnyčia buvo medinė. Ilgą laiką čia klebonavo kun. A.J. Degutis ir kun. J. Neverauskas. Maždaug prieš pusę metų klebonu buvo paskirtas kun. Albinas Bielskis. Šv. Liudviko lietuvių parapiją buvo įsteigęs kun. A. Milukas. 1907. Tada buvo apie 200 lietuviškų šeimų, daugiausia anglakasių. Paskutiniu laiku buvo likę mažiau kaip 100 šeimų.

— **Ateitininkų Federacijos Valdyba,** susirinkusi posėdžiui spalio 9 New Yorke, kreipiasi į visus Ateitininkų Federacijos Amerikoje ir Kanadoje, ragindama dėti visas pastangas asmeniškai dalyvauti lapkričio Madison Square Garden New Yorke ir žygyje į Jungtines Tautas.

— **Žygiui į Jungtines Tautas paminėti** Lietuvių Jaunimo Antikolonialinė Lyga išleido specialius suvenirinius vokus. Norintieji įsigyti, kreipiasi adresu: J. Miklovas, P.O. Box 134, Lenox Hill Station, New York, N. Y. 10021.

Atvykusieji į New Yorką, turės galimybės pasiųsti sveikinimus iš JT būstinės. Jungtinių Tautų paštas veiks lapkričio 13 savaitgalyje nuo 9:30 ryto iki 5:30 vakaro. Įėjimas laisvas. (Pastaba: laiškai su JT pašto ženklais pasiunčiami tik iš J. Tautų pašto).

— **Kun. Mykolas Daumantas,** 76 metų, mirė lapkričio 4 Detroite. Palaidotas lapkričio 11 iš Dievo Apvaizdos bažnyčios. Nuliūdime paliko seserį Petkienę. Velionis ilgesnį laiką buvo klebonu Gerardville, Pa. paskutinius metus patarnavo Dievo Apvaizdos parapijoje Detroite.

— **Dail. Jono Rimšos** kūrinių paroda bus Clevelande, Gallery International, 13218 Superior At Euclid Av. Paroda atidaroma lapkričio 14 ir tęsis iki gruodžio 11. Parodai yra atvykęs iš Pietų Amerikos ir pats dailininkas.

— **S. Vaišvilienė,** LLMD jos vaikų namelių vedėja, mokytojų konferencijoj praves pamoką tema "Lietuvybės pradai ALMD-jos vaikų namuose". Po pamokos skaitys paskaitą: 'Kalbos vystymasi dr. M. Montessori ir paskutinių tyrimų šviesoje'. Mokytojai ir suinteresuoti vaikų lietuvišku auklėjimu paskaitoje kviečiami dalyvauti. Pamoka ir paskaita vysk Vaikų namelių patalpose, 2743 W. 69 gatvėje.

— **Aldonos Stempužienės** įdainuota plokštelė išleidžiama lapkričio 19. Plokštelę gamino RCA Victor bendrovė. Įdainuota Vokietijoje, Stuttgarte, palydint simfonijos orkestrui, diriguojant D. Lapinskui. Vienoje plokštelės pusėje įdainuota — 'Mergaitės dalia' — 12 dainų ciklas (D. Lapinsko), antroje — dešimt lietuvių kompozitorių dainų.

TRYS KNYGOS UŽ 3 DOL.

L. Andriekaus, **Naktigonė,** trečioji poezijos knyga. Kaina 2 dol.

Maironis, straipsnių rinkinys, išleistas Aidų žurnalo, virš 200 pusl. Kaina 2 dol.

A. Žemaičio, **Lietuvos vaizdeliai,** prisiminimai. Kaina 1 dol.

Rašyti adresu: Darbininkas, 910 Willoughby Ave. Brooklyn N.Y., 11221.

Ar žinai, kad...

Graikų tauta sensta. 1964 metais ieškodami kitur darbo išvyko 120 tūkstančių graikų tarp 18 ir 35 metų amžiaus, o gyventoju prieauglio buvo vos 100 tūkstančių. Graikai daugiausia emigruoja į Vokietiją ir Belgiją.

Įžymiausas ispanų toreodoras Manuel Benitez norėtų grumtis su jaučiais viename iš Romos cirkų. Visas gautas pelnas būtų skiriamas katalikų misijoms. Tuo reikalu Benitez kreipėsi į Vatikaną. Manoma, kad Vatikanas savo sutikimo neduos.

Amerikos aukščiausiame tribunole dirba gailestingumo kongregacijos sesuo vienuolė Catherine Frances. Prieš įstojimą į vienuolyną, ji 8 metus buvo advokatė.

Čekoslovakijos statistika parodė, kad per metus yra tame krašte 100-105 tūkstančiai jungtuvių. Bet per metus būna 17 tūkstančiu išsiskyrimų. Taigi išyra 17-18 procentų visų moterysčių. Praga, sostinė, čia pirmauja. Joje išyra kas trečia moterystė. Dažniausiai skiriasi jaunos poros.

Rio de Janeiro katalikai pradės "susisiekimo brolišKumo" akciją. Norima siekti, kad visi šoferiai įsipareigotų laikytis nustatyto greičio, paisyti šviesos signalų, teikti susisiekimo aukoms pagalbą etc.

Raudonoji vėliava, komunistų simbolis, atsirado 1791 metais. Paryžiaus rotušėje būdavo iškeliama raudona vėliava kai valdžia įvesdavo išimties (karo) stovį. Kai įvyko revoliucija, nacionalinės gvardijos daliniai paėmė tą raudoną rotušės vėliavą ir su ja nuėjo į kovą. Marso laukuose. Nuo tada raudonoji vėliava pasidarė prancūzų revoliucionierių ženklu. Šią vėliavą padarė savo kovos simboliu ir Paryžiaus komuna.

NAUJOS KNYGOS

Gruodas, A. Jasmanto, eilėraščiai, Ateities leidinys. Kaina 3 dol.

Kur bėga Šešupė, A. Skirka. Pasakojimai ir legendos, išleista Australijoj, kaina 2 dol.

Padangių keliai, K. Pr. Vaseris, žvaigždžių, planetų mokslas, išleista Australijoj, kaina 1.50 dol.

Bėgiai, K. Almenas, noveles, Nidos leidinys, kaina 1.50 dol.

Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis, redagavo K. Barenas, Nidos leidinys, kaina 3 dol.

Mokslas ir Religija, dr. J. Prunskis. Kaina 2 dol.

Žmogus be Dievo, dr. J. Girnius, kietais aplankais 564 psl., kaina 5.50 dol.

Gyvenimo šaltiniai, kun. S. Žilys. Bažnyčios sakramentų aiškinimas. Kaina 3 dol.

Dievas Sutemose, kun. S. Yla, 391 pusl., kaina 3 dol.

Vienų Vieni, N.E. Sūduvis, 424 pusl., kietais viršeliais, kaina 4 dol.

Vištiuku ūkis, A. Kairys. Premijuota trijų veiksmų satyrinė komedija. Kietais aplankais Kaina 3 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos gaunamos: Darbininko administracijos spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221.

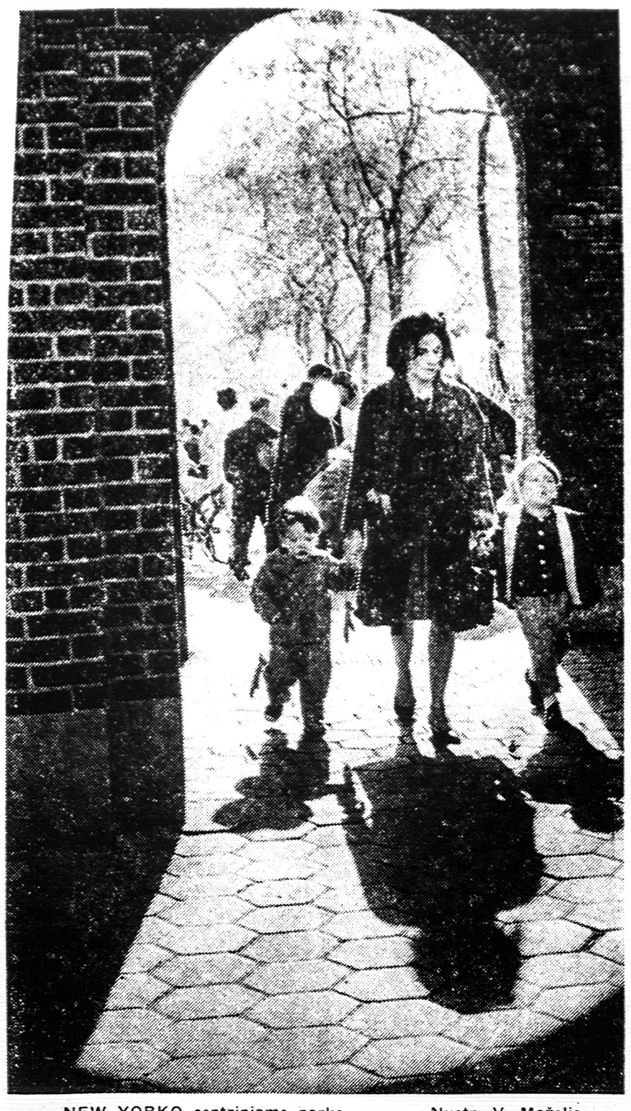

NEW YORKO centriniame parke. Nuotr. V. Maželio.

NAUJI FILMAI — KORNELIJUS BUČMYS, OFM

MENININKO KANČIA

"The Agony and the Ecstasy" Praslinkus 400 metų nuo Michelangelo Buonarroti mirties, pernai pradėta statyti filmas, pavaizduojas šio genijalaus menininko gyvenimą. Plačiai minima spaudoje, kad filmas pastatytas pasinaudojant to paties vardo Irving Stone romanu, kuriame išsamiai peržvelgti. Visi 89 menininko gyvenimo metai. Filme tačiau apsiribota vienu knygos skyriumi ir susikoncentruota prie keturių metų laikotarpio.

Renesanso laikotarpio politinių kovų fone stebime kariaujančio popiežiaus Juliaus II ir Michaelangelo santykius. Primiršusiems XVI šimtmečio istorija, gal kiek keista stebėti popiežių ne vien liturginiuose rūbuose, bet taip pat ir karo vado šarvuose. Įvertindamas Michaelangelo meninius sugebėjimus, Julius II paveda jam paruošti 40 skulptūrų savo pomirtiniam paminklui. Vėliau popiežius pakeičia mintį ir priešta-raujantį skulptorių priverčia išdekoruoti Sikstinos koplyčios lubas. Ligo ir sunkaus darbo agonija ir sudaro pačią stambiausią filmo dalį.

Filmavimo darbai atlikti studijose, pasistačius normalaus dydžio kita Sikstinos koplyčią, iki smulkmenų atitinkančią originalą. Koplyčia pristatoma keturiuose skirtinguose stoviuose: pirmiausia su pradinėmis, žvdriom lubom be jokių paveikslų; Michaelangelo bandymai pagal pradinį popiežiaus planą piešti apaštalus; tapytojas patvariai dirba savo paties sukurtą projektą ir pagaliau atbaigtas vaizdas.

Tikrai gaila, kad po tokios ilgos agonijos, ekstazė taip trumpa. Lubų atbaigti piešiniai parodomi vos keletą trumpų momentų, duodant tik bendrą vaizdą ir keletą detalių. Daug aiškiau ir pilniau filmo pradžioje pristatomi Michaelangelo skulptūros kūriniai.

Michaelangelo ir Juliaus II ginčai, nesantaikos ir laimėjimai Sir Carl Reed surežisuotame filme perduodami ryškiai ir pagaunančiai, nors kai kurių detalių autentiškumas abejotinas. Charlton Heston ir vaidmenyse pasirodo su pilnu Rex Harrison pagrindiniuose vaidmenyse pasirodo su pilnu artistiniu išgyvenimu ir įsijautimu.

Salutinių vaidmenų nedaug ir kiek svarbesnėse rolėse pastebime Harry Andrews, kaip šv. Petro baziliKos architektą Eramante, Adolfo Coli, kaip kardinolą Medici ir Diane Cilento, kaip jo seserį.

Negausiose išorinėse scenose įdomiai pavaizduojama kalnuose marmuro gabalų iškirtimo metodai. Puiki spalvota fotografija.

Filmas turėtų sudominti ne tik suaugusius, bet ir jaunimą.

Debbie Reynolds atliks pagrindinį vaidmenį filme "The Singing Nun". Šiame filme bus pavaizduoti vienuolės dominikonės, sesers Sourire gyvenimo atskiri momentai. Sesuo Sourire, kurios įdainuotos plokštelės buvo susilaukusios tarptautinio susidomėjimo, pirmą kartą vieŠai pasirodė Ed Sullivan televizijos programoje. Filmavimo darbai pradėti rugsėjo 20. Gamina Walt Disney bendrovė.

Labiausiai žiūroma televizijos programa ir šį sezoną lieka "Bonanza". Seka: "Bewitched", "Gomer Pyle", "Dick Van Dyke", "Hogan's Heroes" ir "Lucy". Ed Sullivano programa užima tik 20 vietą, Lawrence Welk — 21, Walt Disney — 30.

IR. STANKŪNAITĖS KONCERTAS

WORCESTER, MASS.

Spalio 2 Matulaičio namų statybai buvo solistės A. Mongirdaitės ir humoristo V. Žukausko koncertas, o spalio 30 — Irenos Stankūnaitės. Lapkričio 30 įvyks Tėvų Pranciškonų rėmėjų parengimas, kurio programą atliks Šv. Antano gimnazijos mokiniai. Kitų metų kovo mėn. Lietuvių Fondui Remti Komitetas rengia muz. J. Kačinsko vedamo choro koncertą.

Šiuo tarpu norima bent kiek supažindinti su Lietuvių Tautinės S-gos Worcesterio skyriaus surengtu spalio 30 Marianio parke vertingu **Irenos Stankūnaitės** koncertu, kuris praėjo jaukioje ir nuoširdžioje nuotaikoje. Įžanginį žodį tarė ir programai vadovavo Algis Zerkus. Programą sudarė daugiausia lietuvių kompozitorių kūriniai: Čerienės — Lietuvos laukai, Šimkaus — Kur bakūžė samanota ir Kaip raiba paukštutė, Kuprevičiaus — Lakštingalos giesmė, J. Stankūno — Sodžiaus idilija, Dvariono — Žvaigždutė ir Klovo operos — Pilėnai Eglės arija. Iš pasaulinės muzikos solistė padainavo tris arijas: iš Sevilijos Kirpėjo, Strauso operetės Šikšnosparnis ir iš operos Romeo ir Julija.

Nežiūrint salės menkos akustikos, I. Stankūnaitė savo žavia išvaizda, laisva bei nuoširdžia laikysena scenoje ir gražiu išlavintu balsu nuo pat pirmos dainos pagavo klausytojų dėmesį ir ji vis labiau stiprino iki pabaigos. Po kiekvienos dainos klausytojai nesigailėjo plojimų. Ypatingai sužavėjo Šikšnosparnio arija ir Lakštingalos giesmė.

Akompanavo solistės tėvelis muz. J. Stankūnas..

Pertraukos metu Lietuvių Bendruomenės vietos apylinkės pirmininkas Pr. Stanelis kalbėjo dėl lietuvių rengiamo žygio į Jungtines Tautas. Ragino worcesteriškius žygį kuo gausiau paremti aukomis ir jame dalyvauti.

Po koncerto buvo surengta loterija žygiui į Jungtines Tautas paremti.

LTS Worcesterio skyriaus pirmininkas J. Matulevičius padėkojo koncerto rengėjams ir dalyviams.

Remontuojama Aušros Vartų bažnyčia

Dail. A. Rūkštelė pradėjo Aušros Vartų bažnyčios vidaus perdažymo darbą, kuris užtruks apie vieną mėnesį. Taip pat numatoma ir Šv. Kazimiero bažnyčia atnaujinti iš vidaus.

Pusė kainos Mozerio laikrodžiai

Jau kelinti metai, kaip Stasys Staras turi šveicariškų laikrodžių Mozerio firmos atstovybę Worcesteryje. Jis parūpina naujausio išdirbinio moteriškų ir vyriškų rankinių laikrodžių 18 karatų aukso ir nerūdijančio metalo už labai prieinamas kainas. Be to, jis importuoja žiūronų, iš Vokietijos, peilių virtuvinių peilių, iš Prancūzijos kvepalų ir yra valymo skysčio Basic — H atstovas. Tuo skysčiu geriausiai galima valyti rankas, indus, grindis, langus, vaisius bei daržoves, vilnonius, šilkinius, nailono ir fine fabriks medžiagas.

Suinteresuoti asmens gali kreiptis — Stanley Staras, 23 Mendon Str., Worcester, Mass. 01604, Telef. 757-2034. **Pr.**

Kaukių balius

Los Angeles, Calif. — Jurgio Gliaudos dviejų veiksmų komedija "Kaukių balius" bus pastatytas lapkričio 27, šeštadienį, 7 val. v. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Veikalas buvo numatytas pastatyti anksčiau, bet dėl aktoriaus Vlado Gilio tėvelio (žinomo visuomenininko a. a. Juozo Gilio) mirties buvo atidėtas vėlesniam laikui.

Lapkričio 27 yra rengėjų surasta data šiaip gausiai užpildytame vietos parengimų kalendoriuje. Ši diena ypatingai patogi atlankyti vaidinimą.

Pastatyme dalyvauja visi tie patys vaidintojai, kurie buvo pagelbti anksčiau. Tai gabiausios vietos sceninės pajėgos, daug kartų vaidinę ir gerai įvertinti mūsų teatrinės publikos. Režizuoja D. Mackialienė, atsidavusiai dirbanti Sambūryje ir su dideliu įžvelgimu pastačiusi čia jau kelintą veikalą.

Komedija yra pilna muzikos, nuotaikos ir įdomių antro veiksmo maskaradinių puošmenų. Visa tai, tenka galvoti, suteiks žiūrovams puikią pramogą.

Balfo skyrius yra pastatymo rėmėjas. Po vaidinimo rengiama kavutė, bufetas, pobūvis. Visi kviečiami praleisti lapkričio 27 vakarą Kaukių baliuje su Sambūriu, su Balfu ir senais bei naujais pažįstamais. **LA**

Rožių parade, kurs vyksta kasmet Naujų Metų dieną Pasadenoje, Kalifornijoje, yra pakviestos dalyvauti su gėlių vežimais ir užsienio valstybės. Tai pirmas toks įvykis 75 metų parado istorijoje. Sutikimą dalyvauti jau yra davusios Japonija, Švedija ir Kanada.

NASHUA, N.H.

Š.m. spalio mėn. 20 vietinis Balfo skyrius Šv. Kazimiero parapijos salėje suruošė kortų vakarėlį, kuriam buvo renkamos aukos pinigais ir daiktais. Aukotojų tarpe daugiausiai pinigais paaukojo Kazimieras Lukšaitis, būtent, 10 dolerių. Parapijos klebonas kun. J. Bucevičius ne tik maloniai sutiko leisti nemokamai pasinaudoti parapijos sale, bet dar ir davė auką. Viso Balfo skyrius turėjo gryno pelno 54 dol. 66 ct. Visiem aukotojam ir vakarėlio ruošėjam — kun. Adolfui Vainauskui ir Teklei Mitchell — Balfo skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja. **P.S.**

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Miami praūžė paskutinieji uraganai, nuėję kažkur į tolimus vandenis, nulijo liūtys ir mažesni lietūs. Dangaus mėlynėje vėl juckiasi saulė ir kviečia vilioja į pajūrį.

Dar tebėra šiltas vanduo, malonu maudytis, ir oras nešaltas. Rytai vėsūs, vidudienį gerokai šilta (virš 80 F.), o naktys atvėsta ir miegoti gera.

Kainos dar nepaŠokusios, bet gruodžio mėn. jau bus žymiai brangiau, tiek viešbučiai, tiek ir privatūs kambariai.

Lietuviai po vasaros atostogų jau sugrįžo iš šiaurės į Miamį. Buvo ir tokių, kurie niekur nebegalėjo išvažiuoti: sunkiai serga po vidurių operacijos F. Radžius — liet. klubo uolus veikėjas. Širdimi negaluoja Frank Mockus — klubo stambus mecenatas ir aukotojas. Ona Verbelienė išskrido į Chicagą žento laidotuvėm, kur pasiliks kurį laiką su dukra —našle. **J.N.**

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677

427 Monahan Street, Ridgewood, Brooklyn N Y

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namu remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: šiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.
CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6446

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZIŃSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

PRENUMERATOS LAPELIS

Lietuvių Enciklopedijos

Leidyklai
361 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Pritariu Lituanistinės Enciklopedijos anglų kalba leidimui ir ją prenumeruoju.

Prenumeratorius: .....
Vardas, pavardė

.....

.....
Adresas

Data: .....

.....
Prenumeratoriaus parašas

LIUDOS MIKULSKYTĖS

Vyriškų ir moteriškų drabužių krautuvė

Krautuvėje yra didelis įvairiausių drabužių pasirinkimas. Taip pat gaunamos visokiausios medžiagos siuntiniams į Lietuvą. Krautuvės adresas:
95-04 JAMAICA AVE., WOODHAVEN, N. Y.
Tel. 849-7240

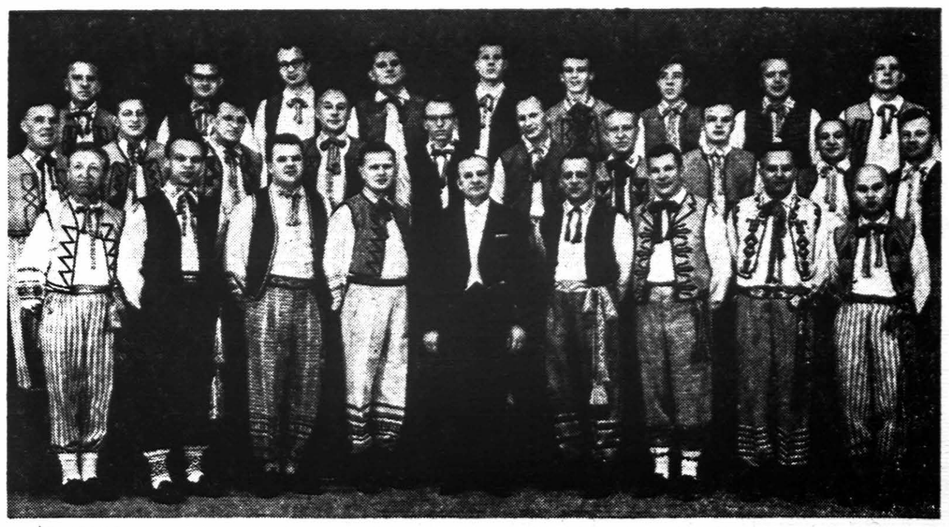

ČIURLIONIO ansamblio vyrų choras su dirigentu Alfonsu Mikulskiu. Ansamblis New Yorke koncertuoja lapkričio 27.

DU CHORAI ANGELŲ KARALIENĖS PAR. KONCERTE

Angelų Karalienės parapijos metinis vakaras, įvykęs spalių 24 Maspetho lietuvių parapijos salėje, patenkino visus vakaro dalyvius.

Vakaras pradėtas punktualiai. Programa buvo įvairi ir įdomi. Ją išpildė dviejų lietuviškų parapijų chorai.

Iš Elizabetho atvažiavęs Šv. Petro ir Povilo parapijos choras, vedamas muziko Vinco Mamaičio, padainavo šešias dainas. Visiems labiausiai patiko paties V. Mamaičio sukomponuota daina "Ramunėlė". Visi buvo nustebinti, kad tiek daug choristų gali atlikti solo partijas. Čia po dvi dainas solo padainavo Mrs. C. Farley, Miss Edna Mack, B. Miškinis ir T. Jann. Be to, Mrs. C. Farley ir B. Miškinis (brolis ir sesuo) padainavo duetą. Solistams akomponavo muz. Algis Kačanauskas, o chorui Gintas Klučinskas. Šis jaunuolis, pianistas Julijos Rajauskaitės-Šušienės mokyklos mokinys, paskambino du dalykus solo. Publika jį sutiko ypatingai šiltai.

Vakarą pradėjo Angelų Karalienės parapijos choras, vedamas muziko Mykolo Liuberskio. Akomponavo visiems pažįstamas pianistas Aleksas Mrozinskas.

Programos gale tris dainas išpildė abu chorai, diriguojant V. Mamaičiui. Ši programos dalis buvo pati įspūdingiausia. Ką tai reiškia, kai dainuoja virš 60 asmenų choras! Malonu klausytis!

Vakaro programai vadovavo aktorius Vitalis Žukauskas. Jo atliekami humoro numeriai, dainuojamos dainos apie šių laikų lietuvių ydas, pantomimai — visada įdomūs ir patenkina net daug ko reikalaujančio žiūrovo skonį.

Programos pabaigoje Angelų Karalienės parapijos choro vardu buvo įteikta dovanų svečiams iš Elizabetho. Dovanas įteikė vietinio choro pirmininkas Barnett. Žodį tarė Mykolas Liuberskis ir nuoširdžiai dėkojo V. Mamaičiui, kad grąžino skolą. Mat, prieš 2 metus Angelų Karalienės parapijos choras svečiavosi Elizabethe ir ten išpildė vakaro programą. Dabar elizabetiškiai, puikiai parengę įdomią programą, atvažiavo ir gražiai išpildė didelę dalį programos Angelų Karalienės parapijos choro koncerte. Už tai ir kun. Juozas Aleksiunas, parapijos klebonas, nuoširdžiai dėkojo svečiams iš Elizabetho ir visiems programos dalyviam. Klebonas pražė ir ateityje chorus bendradarbiauti, kits kitam taikinti ir visus mus džiaugtis lietuviška daina.

Po programos buvo šokiai, o Angelų Karalienės parapijos choristai parengė puikias vaišes ir nuoširdžiai priėmė —pavaišino svečius iš Elizabetho, parapijos salės šeimininką prel. Joną Balkūną ir visus vakare apsilankiusius muzikus.

Vakaro dalyviai, paraginti Romo Kezio, ryžosi dalyvauti lapkričio 13 demonstracijose, rei kalaujant laisvės Lietuvai. Ryžtą rodydami, čia pat įsigijo bilietus į lietuvių masinį susirinkimą Madison Square Garden salėje. (V.)

Kur gauti bilietų į Čiurlionio ansamblio koncertą?

Čiurlionio ansamblio jubiliejiniam koncertui lapkričio 27 Webster Hall salėje New Yorke, bilietus Platina:

"Romuvos" knygynas, 84-20 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. tel. VI 6-4226.

"Aido" spaudos kioskas (Jonas Pašukonis), 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. HI 1-7747.

Haven Realty (Juozas Andrušis), 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. tel. VI 7-4477

Marytė Šalinskienė, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. Tel. VI 7-4499.

Ginkaus svetainė, 495 Grand St., Brocklyn, N.Y. tel. EV 4-9293 ir EV 4-0107.

Zigmas Dičpinigaitis, 73 Hemlock St., Brocklyn, N.Y. Tel.

Antanas Reventas, 177 Jerome St., Brocklyn, N.Y. tel. MI 7-3985.

Jonas Šlepetys, 3528 90th St., Jackson Heights, N. Y. tel. HA 6-9257.

Henrikas Miklas, 10 Church st. Great Neck, N.Y. Tel. HU 2-0196.

Vladas Kalytis, 25 North Rd. Great Neck, N.Y., Tel. HU 2-1896.

Kestutis Miklas, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. tel. WE5-0896.

Asmenys iš tolimesnių vietovių ar kitų valstijų ir norintieji bilietų įsigyti didesniais kekiais yra prašomi kreiptis tiesiog į LB New Yorko Apygardos iždininkų **Vincą Padvarietį,** 24½ Ten Eyck Street, Brooklyn, N.Y. 11206 raštu, ar telefonu vakarais (212) ST 2-3523.

Bilietų paklausa yra labai didelė, todėl yra patartina, kad jais visi apsirūpintų iš anksto, nes jų gali ir pritrūkti.

LB NY Apygardos Valdyba

Muzikų pasitarimas

New Yorko apylinkės muzikai-vargoninkai tarėsi lietuvių muzikos ir giedojimo reikalais. Pasitarimas vyko spalio 24 Maspeth lietuvių parapijoje. Dalyvavo prel. Jonas Balkūnas, lietuvių religiniam kongresui rengti komiteto pirmininkas, V. Mamaitis (Elizabeth, N.J.), A. Kačanauskas (Linden, N.J.), M. Liuberskis, (Brooklyn, N.Y.), V. Strolia, (Brooklyn), A. Visminas (Maspeth, N.Y.), A. Mrozinskas (New York), M. Cibas (Great Neck), ir kun V. Budreckas (Brooklyn). Prel. J. Balkūnas supažindino su Šiluvos Marijos koplyčios Washingtone šventinimo iškilmių programa ir organizuojamu lietuvių religiniu kongresu. Visi sutarė organizuotai dirbti, kad ta iškilmė išeitų gražiausia. Išrinktą valdybą: V. Mamaitis — pirm., A. Kačanauskas — vicepirm., M. Liuberskis — sekr. Pirmajame valdybos posėdyje apsvarstytas bendras lietuvių giedojimas iškilmių metu bažnyčioje ir stadijone. Bendrame giedojime jau sutiko dalyvauti šie chorai: Angelų Karalienės parapijos, V.J. Atsimainymo Maspeth, Rūtos ansamblis, Operetės choras, Šv. Petro ir Povilo parapijos Elizabethe ir Lietuvių tautinis meno ansamblis iš Philadelphijos. (KR)

Padėka

Pirmiausiai dėkoju Viešpačiui Dievui už Jo gausias malones, suteiktas man per ilgus kunigystės 25 metus. Šia proga dėkoju tėvams marijonams, padėjusiems man pasiekti kunigystę.

Nuoširdžiai dėkoju prel. Viktorui Černauskui, kad įgalino mane aplankyti Europą.

Labai ačiū Jonui Balkūnui už jo gerą širdį.

Tariu ačiū kun. Pranui Bulovui už jo rūpestį, padedant man jubiliejaus metais.

Ačiū vyresniajam kun. Petrui Činikui, M.I.C., ir kun. Stasiui Sapliui, M.I.C., už visokią pagalbą.

Dėkoju visiem dalyvavusiem mišiose bei iškilmėse.

V. Dievas telaimina Jus visus.

Kun. Jonas Baltrušaitis, MIC

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

AR TURI TEISĘ MANE IŠVARYTI?

Esu ilgametis "Darbininko" skaitytojas. Prašyčiau man atsakyti į tokį klausimą.

Prieš 10 metų mano žmona mirdama padarė raštą pas advokatą. Ji paliko ūkį —žemės ir trobesių, kuris priklausė mano žmonai — savo anūkui. Bet ji paliko man teisę gyventi ūkyje, kol esu gyvas. To ūkio negalima, kol aš gyvas, nei parduoti nei išnuomoti. Anūkas papuolė į kalėjimą. Jis tada pardavė minimą ūkį advokatui, o tas advokatas jį išėmė iš kalėjimo. Viskas buvo padaryta be mano žinios.

Dabar aš norėčiau žinoti, ar galėčiau nors pusę to ūkio atimti iš advokato. Aš moku mokesčius už ūkį ir trobesius, esu 83 metų amžiaus, o už parduotą ūkį nenorėčiau mokesčių mokėti. **J.P., New York**

—o—

Atsakymas

Tas raštas, apie kurį tamsta rašai, matyti, yra testamentas, kurį žmona sudarė. Pagal tą testamentą ūkis buvo paliktas tamstai iki gyvos galvos, o "liekana" (reminder) buvo palikta anūkui. Kada turtas yra tokių būdu paliekamas, tamsta turi teisę jame gyventi ir naudotis visom pajamom, kurios yra gaunamos iš to ūkio. Tamsta privalai mokesčius mokėti. Pati turto "nuosavybė" priklauso anūkui — kuris teisiškai vadinasi "remainderman". Tas vadinamas "reminderman" turi teisę jam paliktą turtą parduoti arba užstatyti, tik su ta sąlyga, kad tas asmuo, kuris tą turtą perka arba kuriam turtas užstatomas, negali Tamstos išvaryti. Tamsta "teisiškai" vadiniesi— "life tenant" ir turi teisę naudotis turtu, kol esi gyvas; tačiau nei pusės nei ketvirčio paties turto gauti **negali.** Jei tas advokatas, kuriam ūkis parduotas arba užstatytas, trukdytų tamstai **naudotis** ūkiu, tada galėtum tam pasipriešinti. O šiaip kitų teisių į tą ūkį negalit pareikšti.

SERVICE

D & F COAL CO
For the Finest of Coal
Buy Now and Save
Buck $17 Pea $18
4421 New Utrecht Ave Brooklyn
Call TR 1-8500
MR SCHWARTZ

JOHNNY'S MOVING
Local and Long Distance
Movers
Licensed and Bonded
We guarantee all our work.
Call 276-7267
For Fast Prompt Service

EDDIES CONTRACTORS
CARPENTRY
Ceilings Fences Electrical Work
Storm Doors Windows
and General Alterations
24 hour phone service
Call 499-7956

ALL EUROPEAN CARS Tax-Free factory prices. Fast, fast delivery, overseas anywhere—factory or U.S. port. Mfg. warranty/U.S. specs/U.S. bank rate finance. All American cars available at hugs military discount (U.S. Corp.)

auto-europe
in N.Y., Chicago, L.A., San Francisco, Seattle, etc. — Write: Maj. WALKER, P.O. Box K, Ft. Dix, N.J. (609) RA 3-5525 also: American cars for U.S. delivery / special military discount

THE CASTLE INN
Banquets our specialty. Private Parties. Weddings & other Social Functions in an Old World atmosphere. Luncheons and Dinners daily. Open daily and Sunday, closed Mondays. 712 Main St., Islip N.Y.; JU 1-9651, JU 1-5540.

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON. MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel: JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedejas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Pgh. Penna. 15228
Tel. 563 - 2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

H. W. MALE

Lead Set-up Man production processing. Knowledge of blue prints, measuring instruments drill jig fixtures sheet metal blending, ability to operate machine shop. Machines to set-up. Salary open Benefits. Convenient to transit. U.S. Components Inc. 1320 Zeraga Avenue, Bronx N.Y. — TA 4-1600

PIPEFITTER
Opening for experienced journeyman with 10 years experience in industrial pipefitting dealing with acids, hydraulics and steam. Excellent wage and benefit program.
DELCO - REMY DIVISION
General Motors Corp.
Jersey Avenue
New Brunswick, N.J. CH 7-8900
An Equal Opportunity Employer

MILLWRIGHT
Must be experienced journeyman familiar with all phases of millwright work in large manufacturing area. Excellent wage and benefit program.
DELCO - REMY DIVISION
GENERAL MOTORS CORP.
Jersey Avenue
New Brunswick, N. J.
An Equal Opportunity Employer

H. W. FEMALE

MASSEUSES
WOMEN'S HEALTH RESORT
in beautiful Westchester County
Year round-Live in, Salary plus tips
Write or Call
MARBLE HALL
825 Forrest Ave., Rye, N.Y.
(914) WO 7-3800

DISPLAY

PAINTER (VETERIAN)
EXPERT
INSIDE AND OUTSIDE
All Work Guaranteed
JOE THE PAINTER
Call 427-2038

CHANEL MARINA
CLEAN USED BOATS Winter Wet and Dry Storage. Engine and Reverse Gear Repairs. Complete hull refinishing. — 401 E. Shore Road, Lindenhurst, L.I. TU 8-7667. 5% off with this Add on storage.

Proudly presenting Petcotheque — DOG GROOMING SALON. Tops in the field of Dog Grooming — all breeds ...we also have Au-Go-Go Pups. Specialists for Poodles, Terriers and Long hair breeds. Creative styling. Bathing, Plucking, Handstripping of Terriers, Coat conditioning. Champion Stud Service — Consult us for any grooming problems your dog may have.
JACK EVANS, HERB GOLDBERG
Telephone: 243-7470
17 East 13th St. New York City
Off 5th Avenue

Ieškoma moteris arba mergaitė, mokanti anglų kalbą, kuri galėtų vesti raštinės darbą ir kartų padėtų vyriškų-moteriškų drabužių krautuvėje. Susitarimui skambinti tel. 849-7240.

Išnuomojamas didelis kambarys su pilnu apstatymu trečiam aukšte. Pageidaujama vyriškis. Skambinti bet kokiu laiku: JA 6-6973.

Reikalingas kambarys prie gero susisiekimo, baldais apstatytas, su virtuve. Skambinti GL 2-2923.

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

B. SHALINS
- Salinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
-JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

ČIURLIONNIO ANSAMBLIO
iš Clevelando
SIDABRINIO JUBILIEJAUS
KONCERTAS
šeštadienį, lapkričio 27, 1965
WEBSTER HALL SALĖJE
119 EAST 11th STREET (tarp 3rd ir 4th Ave.) NEW YORKE

Ansamblio įsteigėjas ir vadovas
— komp. A. MIKULSKIS
Kanklių orkestro vadovė
— O. MIKULSKIENĖ

Po koncerto toje pačioje salėje ŠOKIAI, grojant *Joe Thomas* 10 asmenų orkestrui.

Įėjimo bilietai kartu į koncertą ir į šokius tik po 5, 4, ir 3 dolerius.

Koncerto pradžia 7:30 val. vak.

Rengia
JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
NEW YORKO APYGARDA

A † A
HENRIKUI BLAZUI
mirus, sūnų Jurgį Blazą, dukterį Ingą Tumienę bei jų šeimas liūdesio valandoj giliai užjaučiame
Aldona ir Vytautas LIOBIAI

A † A
HENRIKUI BLAZUI
mirus, jo žmonai Donai, dukrai Ingai Tumienei ir sūnui Jurgiui su šeimomis liūdesio valandoje užuojautą reiškia
INGELEVIČIAI,
VYGANTAI,
KUDŽMAI

DARBININKAS

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

NEW YORKO NAUJIENOS

ATVYKSTA ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS MOKINIAI

Iš Kennebunkporto, Maine, atvyksta šv. Antano gimnazijos mokiniai ir mokytojai dalyvauti žygyje. Išvažiuoja dviem autobusais lapkričio 12, penktadienį, 9 v.r. ir į Brooklyną atvyks tarp 5-6 v.v. Sustoja prie pranciškonų vienuolyno, 680 Buschick Ave. Iš ten mokiniai išskirstomi nakvynėm. Gyvenančių New Yorke ir apylinkėje mokinių tėvai ir priimantieji mokinius nakvynei prašomi minėtu laiku atvykti jų pasiimti prie pranciškonų vienuolyno.

Šeštadienį, lapkričio 13, visi mokiniai renkasi prie vienuolyno 10 val. Iš ten organizuoti su vėliavom bei plakatais jie autovusais važiuos į Madison Square Garden. Tėvai bei globėjai prašomi padėti mokiniam laiku atvykti. (I.)

Gimnazijos mokiniai į Kennebunkportą grįžta iš New Yorko šeštadienio vakare, manifestacijai pasibaigus.

REIŠKIAME PADĖKĄ

Ilgų metų Darbininko skaitytojas Aleksas Witkus iš Dorchester, Mass., mums rašo: — "Siunčiu 100 dol. spaudos reikalam; Kadangi jau esu 78 m. tai, man mirus, Darbininko prenumeratą siuskite norinčiam ją skaityti".

Dosniam rėmėjui reiškiam gilią padėką ir linkime dar ilgus metus skaityti Darbininką.

Ačiū taip pat Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopai už 10 dol. auką mūsų spaudai palaikyti. **Darbininko Administracija**

Maironio mokyklos eglutė šiemet bus sausio 16, o ne sausio 2 kaip buvo anksčiau skelbta.

Prel. Juozas Tadarauskas lapkričio 4 išskrido į Romą, kur dalyvaus liturginiame kongrese. Iš visos Kanados išvyko tik du kunigai, iš kurių vienas— prel. J. Tadarauskas, Hamiltono lietuvių parapijos klebonas. Prieš išvykdamas New Yorke drauge su prel. J. Balkūnu lankėsi pas Vatikano atstovą prie JT Mrgs. Giovannetti, kuris įdavė diplomatinį paketą nuvežti kardinolui Cicognianni. Iš Romos prel. J. Tadarauskas sugrįš po gruodžio 8.

Liet. Moterų Federacijos New Yorko klubo balius bus sausio 22 La Cordon Blue salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhavene.

Darbinirko redakcijai atsiųsta iš sendraugių ateitininkų skyriaus valdybos pataisos tekstui, skirtam Jungtinių Tautų nariam. Pataisos ir sugestijos buvo tikslingos bet pavėlintos.

Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopos susirinkimas bus lapkričio 14 po 8 v. mišių Angelų Karalienės parapijos salėje.

Dail. Žibunto Mikšio iš Paryžiaus darbų paroda bus Apreiškimo parapijos salėje gruodžio 4 ir 5.

Čiurlionio ansamblis, tiesa, New Yorke jau nebe pirmą kartą, bet savo jubiliejinio koncerto proga — pirma ir gal vienintelė karta. Nepraleiskim tos progos išgirsti ir susipažinti su mūsų pajėgiausiu meniniu vienetu tremtyje.

Balfo vajus baigiamas sausio 29 koncertu Franklin K. Lane salėje. Programą išpildys solistė P. Bičkienė, rašytojas A. Gustaitis ir kt. Koncerto pradžia 7 v.v.

New Yorko lietuvių vyrų choro dirigentas muz. Vl. Baltrušaitis ir choristai sveikina Jurgį Rekešių, naujai įsijungusį į choro eiles. Choro koncertas įvyksta gruodžio 5 Franklin K. Lane mokyklos salėje. Be to, choras dainuoja kariuomenės šventės minėjime lapkričio mėnesį 20 d. Apreiškimo parapijos salėje.

New York Times sekmadieninė laida, kurioje buvo atsišaukimas į J. Tautas, svėrė 7 svarus, turėjo 830 puslapių, viso buvo 17 dalių. Tas pats atsišaukimas Paryžiuje, europinėje laidoje, kuri eina ir į kitus kraštus, buvo paskelbtas pirmadienį.

Ateitininkų sendraugių susirinkime spalio 29 pirm. dr. I. Skeivys suaktualino lapkričio 13 manifestaciją, kreipdamas dėmesį į manifeštacijos raštus ir ryškindamas jų trūkumus. Susirinkime dalyvavo ir neateitininkų, kurie gyvai jungėsi į diskusijas. Parodytas filmas iš komunistų veiklos Amerikoje.

Katalikių moterų 29-tos kuolapkričio 14 d., 1 val. p.p. Apreiškimo parapijos salėje. Narės prašomos dalyvauti, nes yra paskutinis susirinkimas šiais metais.

Autobusai į lapkričio 13 dienos manifestaciją išvyksta nuo Apreiškimo bažnyčios Brooklyne, Maspethe ir nuo Šalinskų laidojimo istaigos Woodhavene 10 val. ryto. Jei susidarys pilni autobusai, tai kelionė į abu galu asmeniui kaštuos tik 1 dol. Registruotis iš anksto: Darbininkas GL 2-2923, vakarais GL 5-7068. Maspethe klebonijoje— DA 6-2236, pas K. Vainių TW 4-8787 ir M. Šalinskienę VI 7-4499.

SMUIKININKAI kun. V. Valkavičius ir Iz Vasyliūnas koncertuoja Arlingtone lapkričio 11.

RAITOJI POLICIJA PALYDĖS ŽYGĮ Į JUNGT. TAUTAS

Primename ir pakartojame, kad Madison Square Garden salė yra tarp 49 ir 50 St., tarp 8 ir 9 Ave. Salė pasiekiama įvairiais traukiniais, galima ir pėsčiam nueiti iš Times Sq. Patogiausias traukinys — 8 Ave. linija.

Prašom nesivėlinti, rinktis kiek galima anksčiau, nes, kol susirasit sėdimas vietas, praeis nemaža laiko.

Susirinkime bus pasakytos kalbos šia tvarka: prezidento patarėjo Charles A. Horsky, senatoriaus Frank J. Lausche, senatoriaus Karl E. Mundt, Valstybės sekretoriaus padėjėjo William J. Crockett, Holy Cross kolegijos prezidento Raymond J. Swords, S.J., kongresmano John J. Rooney.

Prasidėjus žygiui skersai visą miestą į Jungtines Tautas, žygiuojančių kolonas palydės New Yorko miesto raitoji policija.

Taip pat primenama, kad vakare bus susipažinimo vakaras Central Plaza Hall. Main Ball Room. Salė yra 111 Second Ave. at 7th Street, Manhattane. Šokiams gros Joe Thomas orkestras. Pradžia 8 v.v. Prie pat salės (Houston St. ir 2 Ave.), yra didelė automobiliam statyti aikštė, kur galės visi laisvai sustoti.

Manifestacijos proga susipažinimo vakaras ruošiamas šeštadienio vakare Central Plaza Hall 111 — 2 Ave. ir 7th St. Manhattane. Pradžia 8 val. vak. Šokiams gros Joe Thomas orkestras. Central Plaza Hall pasiekiama:

I.R.T. traukiniu, išlipti 8th St. ir 4th Ave.

B.M.T. traukiniu 8th st. ir Broadway.

Independent traukiniu išlipti 2nd Ave ir Houston St.

I.R.T., B.M.T. Exp. ir 14th. St. Canarsie traukiniais išlipti Union Sq.

Autobusais: 1st, 2nd ir 3rd. Ave sustoti prie 7th St. Nuvykus automobiliais arba ekskursijų autobusais, yra galimybė pasistatyti artimoje salės aplinkoje.

Henrikui Blazui mirus Lietuvių Valstiečių S-gos New Yorko kuopa ir Amerikos Liet. Tautinės Sandaros New Yorko pirmoji kuopa, jo atminimui pagerbti, paskyrė 20 dol. auka Tautos Fondui — Lietuvos išlaisvinimo darbams paremti.

SPALIO MĖN. AIDAI

Aidų spalio numery yra šie straipsniai: Juozas Vaišnora, M.I.C. — Mysterium Fidei; Raphael Sealey — Romėnų istorijos politiniai bruožai; Vytautas A. Jonynas — Kanados tautinės mažumos — bejėgė trečioji jėga.

Iš grožinės literatūros: Vladas Šlaitas — Eilėraščiai; Liu Chi — Eilėraščiai (vertė Kostas Rauda).

Apžvalgoje rašo: Antanas Maceina — Trys klausimai dvasiškijai; Vyt. Širvydas — Lietuva amerikiečiuose I pasaulinio karo metu; Algirdas Jurkus — Galilėjas ir dinamikos mokslo raida; Alf. Sešplaukis —Dantė ir Lietuva; B. Ramanauskas, O.F.M. — Dantės ryšys su šv. Pranciškumi; L.A. — St. Catharines Pranciškonų vienuolynas —šio Aidų numerio leidėjas.

Recenzijos: Ant. Kučas —Lietuvos miškai XVI a.

Numeris iliustruotas St. Catharines pranciškonų vienuolyno koplyčios nuotraukomis.

Redaguoja dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass., 02122; leidžia Tėvai Pranciškonai, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Neseniai atvykusios iš Brazilijos motina su dukra ieško mažo buto su baldais arba be jų. Kas turėtų tokį butą, skambinti tel. 478-1644.

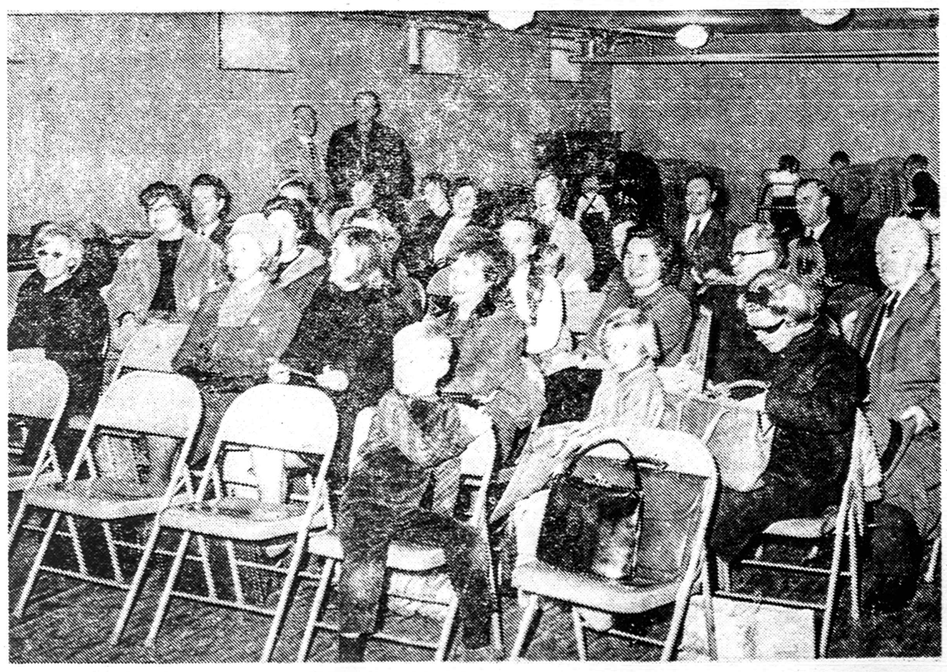

MAIRONIO šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkimas spalio 30. Nuotr. R. Kisieliaus.

Susipažinimo VAKARAS

po žygio į Jungtines Tautas

šeštadienį, LAPKRIČIO 13, 8 val. vak.

CENTRAL PLAZA HALL
(MAIN BALL ROOM)

111 Second Ave. at 7th Street, New York

Šokiams groja **Joe Thomas** orkestras iš 6 žmonių.

Veiks DARBININKO spaudos kioskas.

Kavutė ir užkandžiai

Įėjimo auka asmeniui 3 dol.,
studentam ir moksleiviam 2 dol.

Prašoma iš anksto įsigyti bilietus, ypač iš kitų kolonijų. Visais reikalais skambinti — **GL 2-2923**, vakarais — **GL 5-7068**.

Rašyti:
Darbininkas 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

LIETUVIŠKOJE Maironio mokykloje. Nuotr. R. Kisieliaus

BOSTONO ŽINIOS

ŠVENTA PAREIGA

Žygis į Jungtines Tautas šį šeštadienį, lapkričio 13. Kiek mūsų dalyvaus šiame žygyje, tiek su mumis skaitysis kiti. Vietname kovoja, vargsta, badauja ir miršta už laisvę ne tik vietnamiečiai, bet ir kitų tautų jauni žmonės. Gi iš mūsų tuo tarpu daugiau nieko nereikalaujama, tik užsimokėti kelis dolerius už kelionę New Yorkan ir paaukoti vieną laisvą dieną mūsų tėvynės Lietuvos reikalui. Bus tik tušti mūsų žodžiai apie patriotizmą ir lietuvybę, jeigu mes tos mažos duoklės negalėsime atiduoti.

Lietuvių Fondan iš Bostono įnešta jau 7190 dol. Inž. Juozas Rasys ir Juozas Vembrė įnešė po 1000 dol. Antanas Škudzinskas ir Aleksandras Vitkus jau įpusėjo į tūkstantininkus. Turime jau 43 narius. Šiomis dienomis Morta Šaparnienė sūnaus Franko vardu įnešė 100 dol. savo vardu 100 dol. yra įnešusi seniau. Aleksandras Vitkus prie savo 310 dolerių pridėjo dar šimtinę. Ir Irena Ulpaitė įstojo nariu įmokėdama 100 dol.

Parapijos darbuotojų susirinkimas — Lapkričio 5 d. 7:30 val. vak. šv. Petro parapijos klebonijoje įvyks parapijos organizacijų ir darbuotojų susirinkimas. Bus aptariami prel. Virmauskio 50 metų kunigystės jubiliejaus ir parapijos banketo reikalai.

Smuikininkai Izidorius Vasyliūnas ir kun. Vincas Valkavičius antru kartu duoda dviejų smuikų be akompaniamento programą, kurioje išpildomi Lelaire, Telemann, J. Ch. Bach, Haydn, Hugo Norden ir Juliaus Gaidelio veikalai. Koncertas įvyks lapkričio 11 d. 3 val. popiet Arlington katalikų aukšt. mokyklos salėje, 16 Medford St. Rengia tos mokyklos seserys vienuolės ir viso Bostono apylinkių seserys. Įėjimas laisvas visiem.

Simfoninis koncertas. Lapkričio 12 d. 8 val. vak. Melrose Memorial salėje įvyks Melrose simfoninio orkestro koncertas komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamas. Programoje "Sevilijos kirpėjo" uvertiūra, "Till Eulenspiegel" R. Strausso ir Gounod Fausto trečias veiksmas su vaidyba ir kostiumais bei dekoracijomis. Solistai: M. Vleck (soprano), D. Klimovski (mezzo sopranas), R. Bianchi (tenoras) ir H. Poor (bosas).

Lapkričio 13 manifestacijos bilietai

Norintieji turėti geresnius bilietus į lapkričio 13 sąskrydį Madison Square Garden, privalo juos įsigyti pas platintojus. MSG kasoj bus tik antrojo balkono bilietų, geresnių vietų bilietai prie kasos nebus pardavinėjami.

New Yorke bilietus platina: Sidabrinio Varpo kepykla, Andžiušio įstaiga, Balfas, Bružinsko siuntinių įstaiga, Atletų klubas, Ginkų krautuvė, Darbininkas, M. Šalinskienė, J. Thomas, A. Sniečkus, R. Kezys, A. Mažeika, A. Vakselis, A. Gureckas, N. Kulikauskas, K. Miklas, A. Reventas ir V. Padvarietis. Norintieji įsigyti didesnį kiekį kreipiasi pas V. Padvarietį ST 2-3523 (vakarais). Dienos metu skambinti komitetui 752-0099. Paštu užsakymai priimami tiktai ligi apkričio 5. Užsakant siųsti drauge atitinkamą čekį adresu: Committee to Restore Lithuania's Independence, 29 W. 57 St., New York, N.Y. 10019 10th Floor. Bilietų kainos 3, 2 ir 1 dol.

Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti